

# ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20  
ДИНАРА  
1952



Годин: XXIII — Број 673  
Субота, 22. децембар 1962.

ИЗПАЗИ СУБОТОМ

## ФЛАШ ГОРДОН



ВАШ БРОД  
ЈЕ СТИГАО,  
ЕЛТА!

ДОБРО! ОДМАХ  
КРЕЉЕМО ПРЕМА  
ЗЕМЉИ!



ОДРЕЂЕНА САМ ДА ТЕ  
ПРАТИМ, ФЛАШЕ!  
И ДА ИЗВЕСТИМ КО-  
ЛИКО СУ СКОПИ УГРО-  
ЗИЛИ ЗЕМЉУ!

ЗАТО, АКО ЖЕЛИШ ПОМОК  
ЗА СВОЈУ ПЛАНЕТУ, МОРАШ  
БИТИ ВЕОМА ДОВАР  
ПРЕМА МЕНИ!



...И ВИДЕЉЕМО  
ДЕВОЈКУ КОЈОМ  
НАМЕРАВАШ ДА  
СЕ ЖЕНИШ!?

ЈОШ МАЛО  
ПА СМО НА  
ЗЕМЉИ!



МИ ИМАМО ЗАЈЕДНИЧКИ  
ПОСАО... И  
ОСТАНИМО ПРИ  
ТОМЕ... ЈА  
САМ ТИ ВЕОМА  
ЗАХВАЛАН НА  
ПОМОКИ И ПРИ-  
ДАТЕЉСТВУ...

ГЛЕДАЈ  
МЕ У ОЧИ  
И РЕЦИ МИ  
ДА ПРЕМА  
МЕНИ ОСЕ-  
ЉАШ САМО  
ЗАХВАЛНОСТ!  
... ПА?



ПА...  
ОДГОВОРИ...  
НАМЕРАВАШ  
ЛИ ЈОШ ДА  
СЕ ОЖЕНИШ  
С ДЕЈЛ  
АРДЕН!



ЕЛТА...  
ЈА... ДА,  
ДРАГИ!

... АЛДРМ!  
ПРИБЛИЖАВАМО  
СЕ ЗЕМЉИ! ВЕ-  
ЖИ ПОЈАЗ ЗА  
АТЕРИРАЊЕ!



НЕ МОЖЕШ  
ПОБЕКИ ОД  
НАШЕ ЉУБАВИ!

РАЗГОВАРА-  
ЋЕМО О ТО-  
МЕ НА ЗЕМ-  
ЉИ, ЕЛТА!



СПРЕМИЛА  
САМ ДВА  
ИЗВЕШТАЈА  
ЗА САВЕТ  
МОЈЕ ПЛАНЕ-  
ТЕ... ЈЕДАН КОЈИМ  
ЗАХТЕВАМ ПОМОК,  
ЗА ЗЕМЉУ,  
А ДРУГИ...

ОД ТЕБЕ  
ЗАВИСИ КОЈИ  
ЋУ ПОСЛАТИ,  
ДРАГИ!  
РАЗУМЕШ?



У ОВОМ БРОЈУ: Клима у  
давној прошлости. Луффи-  
бафе није добила бензин.  
Љушина — рђав савезник.  
На сјазама усјеха. „По-  
јравио“ казан на броду.  
Лов на десеторуке рибе.

## КРОЗ ВЕКОВЕ

### ШТЕДИТЕ ТАЊИРЕ

У време насељавања  
данашње америчке са-  
везне државе Канзаса,  
предмети који су слу-  
жили у домаћинствима  
досељеника имали су  
много већу вредност не-



го данас јер се до њих  
тешко долазило. Због  
тога су се не само до-  
маћице, већ и заједни-  
ца бринули да се такви  
предмети добро чувају.  
Тако је био донет за-  
кон који је забрањивао  
домаћинама и сопственицима  
кафана да исто  
времено носе више од  
осам тањира. Занимљи-  
во је да је у Тексасу  
овај закон и данас на  
снази.

### НАМУДРЕНИ КРАЉ

Енглески краљ Џон I  
(1167—1216) напустио је  
да у граду Готхему са-  
зида себи дворца. Али,  
када је дошао да види  
место где ће га сагра-  
дити, приметио је да се  
грађани веома чудно  
понашају. Једни су по-  
кушавали да грабуљама  
извуку из баре Ме-  
сечев лик, други пак да  
у води удаве јегуљу.  
Видећи то, краљ је од-  
лучио да дворца гради  
на неком другом месту  
— на одушевљење ме-  
штана чије је сулудо  
понашање било смиш-  
љено да би се избегла  
тешка обавеза издржа-  
вања дворца.

### СРЕЊНИ ПИЛОТ

Наредник Ник Алке-  
маде, пилот енглеског  
ваздухопловства, прили-  
ком једног лета изнад  
Вестфалије 1944. годи-  
не, пао је из погођеног  
авиона, с висине од не-  
ких 6.000 метара, и то



без падобрана. Имао је  
изванредну срећу да је  
пао на стрму падину  
једног брега покривену  
дебелим слојем меког и  
свежег снега и захва-  
љујући томе прошао  
такорећи неозлеђен.

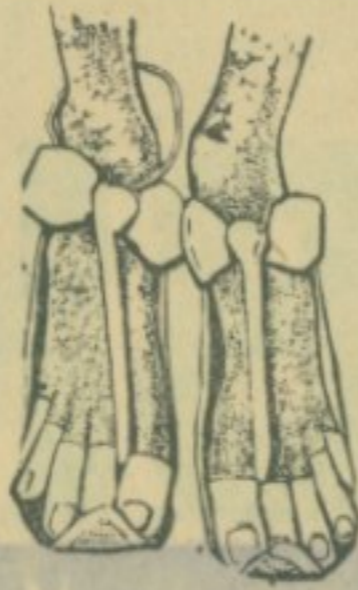
Ripley's

# Веровати или не!



## ЖИВЕ ЛЕДЕНЕ СВЕЌЕ

ТИБЕТАНСКИ ПРИВРЖЕНИЦИ СЕКТЕ ТУМО (УНУТРАШЊА ТОПЛОТА) ТРЕНИРАЈУ СВЕ ДОТЛЕ ДОК НИСУ У СТАЊУ ДА ЧИТАВУ ЗИМУ ПРОВЕДУ НА ВРХУ СНЕГОМ ПОКРИВЕ НЕ ПЛАНИНЕ — СТОЈЕКИ ПОТПУНО НАГИ НА ТЕМПЕРАТУРИ ОД МИНУС 50 СТЕПЕНИ



## ПАПУЧЕ

НА МУМИЈИ ФАРАОНА ТУТАНКАМОНА, НАЂЕНОЈ ДОЛИНИ КРАЉЕВА У ЕГИПТУ, БИЛЕ СУ ОД ЧИСТОГ ЗЛАТА



## КРОМПИР

ИЗРАСТАО КРОЗ ЧЕТВОРОУГАОНИ БЕОЧУГ ЛАНЦА НАШЛА ЈЕ БАРБАРА ТОМСОН ИЗ НЕМЕКЕ (САД)



4

## ЛАЛЕ

НА ЈЕДНОЈ ПЕТЕЉИЦИ УБРАЛА ЈЕ У СВОМ ВРТУ ЧОЗЕФА ГАРНОТА ИЗ ХОТОНА (САД)



## КАЈЕТАН ОШАГАВА

99 ПУТА УЗАСТОПЦЕ ЈЕ ПРЕСКОЧИО БИКА У НАПАДУ ЗА ВРЕМЕ ЈЕДНЕ КОРИДЕ У БОРДОУ, У ФРАНЦУСКОЈ (1921)

# ЉУТИНА ЈЕ РЂАВ САВЕЗНИК



Приче ловаца који нису изгубили хладнокрвност. Сусрет са разјареним слонем. Под телом побеснелог носорога. Један догађај о нападу бивола. Спас у последњем часу.

спас. Чувени ловац Семјуел Бекер прича о свом сусрету са слонем:

— Појurio је ка мени жестоко ричући, усправљених ушију укоченог репа. Мислио сам да ми је то последњи час у животу. Заробљен у блату нисам могао ни да се макнем, а и око пушке на рамену ухватила се гомила блатице. Био сам убеђен да ће застати ако прилуцам. Међутим, то ми је била једина нада. Притиснух на обарац и на моје велико изненађење и радост карабин опали и то кад се побеснела животиња налазила на једва пет метара од мене. Могу да захвалим само мојој хладнокрвности што сам остао жив — завршио је Бекер.

Други ловац у прашумама, Петерсон, испричао је како се човек може спасти ако сачува разборитост. Изненадила га је једног дана побеснела жена носорога. Бацно се на земљу не моговши ни да зачупа и од жестоког удараца се онесвестио. Кад је дошао себи, прво је осетио јак

мирис мошуса. Погледао је око себе и приметио да се налази управо испод животиње, заробљен њеним огромним ногама, скоро додирујући њен трбух, док је она рила траву роговима, држећи свог непријатеља, али не видећи га. Једини му је излаз био да покуша да се извуче испод ње а да при том не привуче њену пажњу. Педаљ по педаљ се извлачио. Осетивши да се нешто догађа животиња је нагло почела да љуши на ове стране. Али није се окретала а он је пазио да увек остане потпуно иза ње све док није успео да се подигне и побегне у честар.

Са својом огромном главом, са гадним брадавицама, једна врста афричке дивље свиње је толико ружна да је и то довољно да јој отклони сваког непријатеља. Али, она је и зла и кавгаџија, а нарочито је страشان противник паса. Како се и пси лако разбесне — приметне се увек жестока борба. Док се не умеша човек са оружјем бива обично убијено више паса. Афричке дивље свиње живе у јазбинама, али кад их обузме беснило немају времена да изађу кроз пролазе већ главама пробијају нове отворе у земљи.

И на крају ево још једног догађаја о нападу бивола.

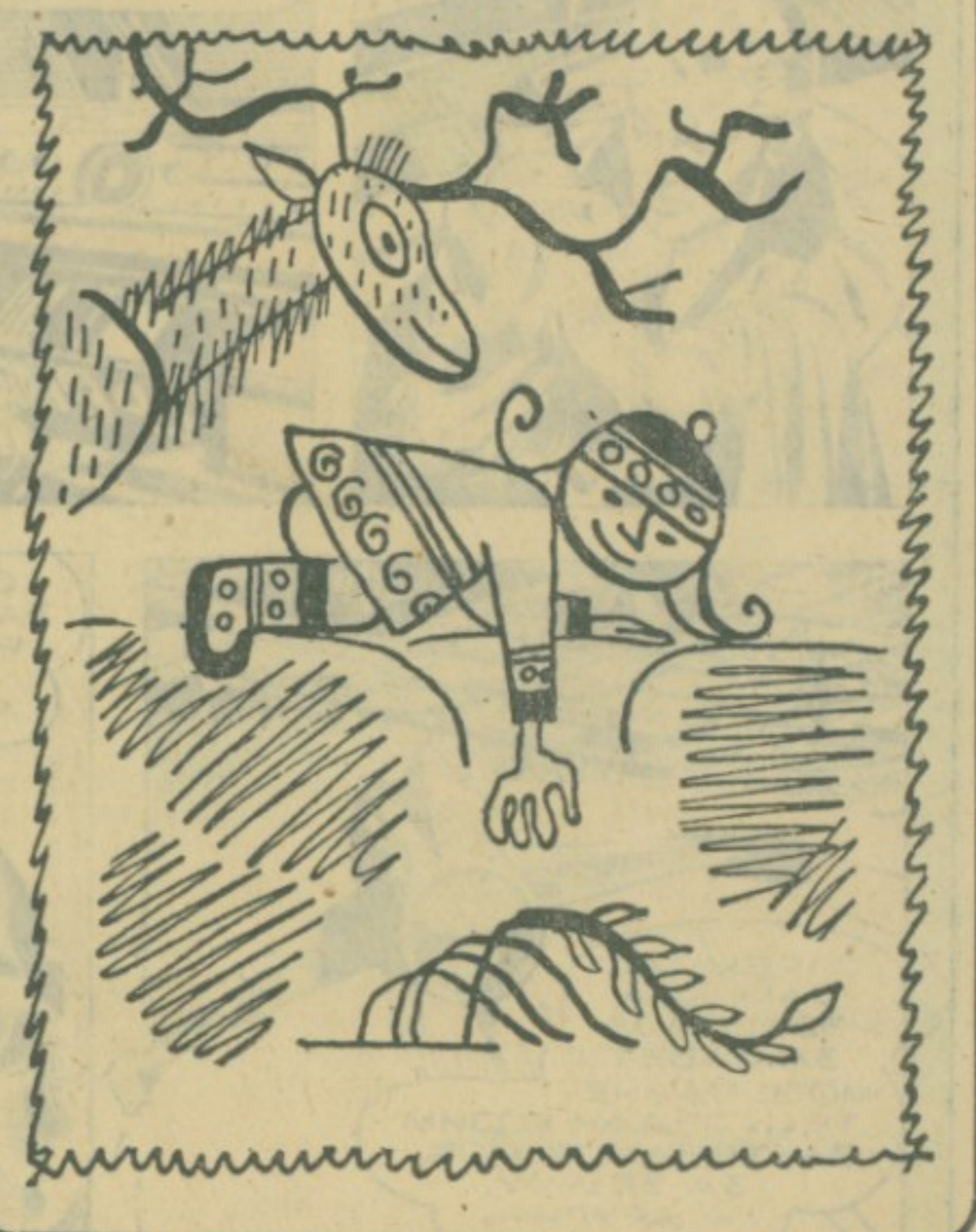
— Биво је кренуо — испричао је Б. Финдлеј — уздрхтаних слабина, дивљих очију, са пеном на уснама, прво на нашег друга ловца Камерона. Оборно га је на траву и бацно се на њега. Камерон је Шкотландџанин, добро грађен, висок 1,80 м. Успео је да му стегне ноге и да се ухвати чврсто за његове широке груди. Биво се копрцао као побеснео, али није могао да га дохвати роговима. Када је Камерон повикао: „Пали, пуцај!“ — животиња је почела да га ослобађа, али две кугле су је погодиле. А било је таман у последњем часу, јер се глава бивола налазила сасвим близу Камеронове.

# Пут по пипању

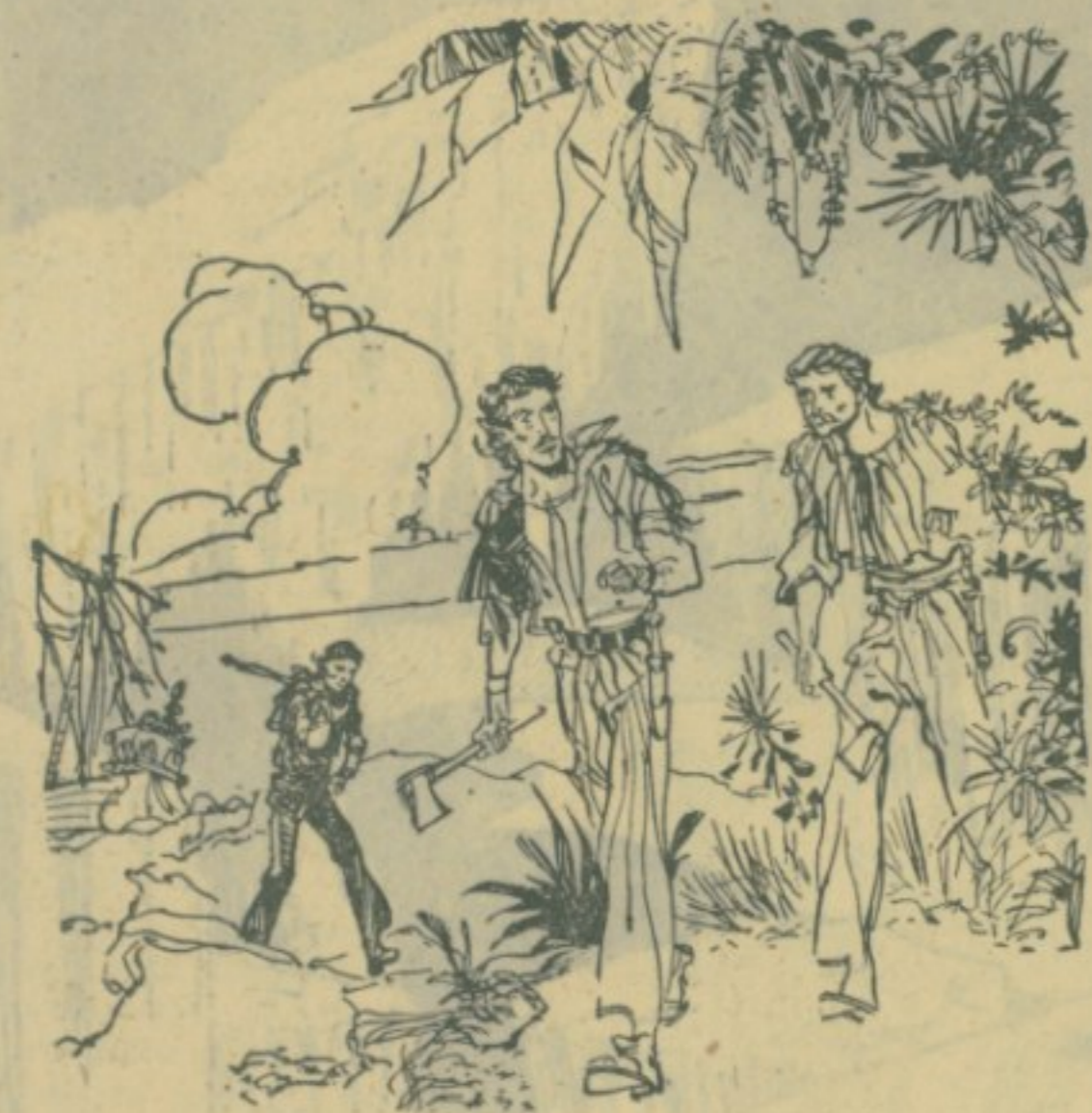
У тами поларне ноћи креће се полако усамљена јеленска запрега. Бескрајна, једнолика снежна пустиња... Чини вам се: тако се лако може залутати. Ни компаса у рукама, ни звезда на небу. Али, Лапонач сигурно иде према свом дому. Инстинкт? Не, знање.

Запрега је застала. Скокцивши са саоница Лапонач је разбио тврду полуслеђену корицу и скинувши рукавицу завукао руке у снег.

Ловци и одгајивачи ирваса на крајњем северу најлакше јесени почињу брижљиво да проучавају у ком правцу је, под снагом ветра, полегла трава. Јер, она ће им за време зиме послужити за оријентацију. Осетљиви, добри истрењени прсти лако одреде чак и под дебелим слојем снега у ком правцу леже влати траве. На тај начин лапонски ловци никад неће скренути с пута — они ће право свом дому удали се по 100 до 200 километара.



# РОБИНЗОНИ ПРЕ РОБИНЗОНА



Када се 1719. године појавила популарна књига „Живот и авантуре Робинзона Крузоа“, Данијел Дефо је подсетио своје многобројне читаоце на постојање архипелага Хуан Фернандез који се налази на 78° дужине 0 и 33°38 географске ширине С.

Шпански истраживач и морепловац Хуан Фернандез је 1563. године први означио на својој карти овај „делић“ земље који сада носи његово име.

После Хуана Фернандеза који је био први „Робин-

зон“ и ту живео више година, гајећи козе и свиње,

на острву је боравило више њих.

Први Робинзон после њега, три холандска морнара, из флотиле којом је командовао адмирал Вит, живели су ту око 1620. године али су ишчезли на тајанствен начин.

Трећи Робинзон био је један морнар, који се после бродолома докопао овог острва и ту остао око пет година.

Индијанац Вилијам, кога је на острво искрцао гуарски капетан Шарп био је четврти и на острву провео три године, два месеца и једанаест дана.

Пет морнара и четири црна роба, пете робинзоне, оставио је на острву 1687. године капетан Левис. Ових деветоро људи су ту проводили небрижан живот pune три године и два месеца када их је једна фрегата у пролазу узела са собом.

Тек живот шестог Робинзона, Александра Селкирка чији је живот био пун многобројних авантура, испиришао је Данијел Дефо да напише свог „Робинзона“. Селкирк је боравио на острву између 1704. и 1709. године.

После његовог одласка ту су живели два месеца 1719. године енглески морнари-дезертери, а затим неколико месеци 1720. године 30 преживелих морнара са „Спидвела“.

Једна бронзана плоча учвршћена је 1868. године на једну стenu као знак да је „Селкирк“ ту, на „свом“ острву, провео неко време.

Данас је моментално ово острво пусто. Покаткад само ту се зауставе бродови који плове морима и оставе, по традицији, понеку животињу или засаде корисну биљку.

# Највећа кукавица Америке



борави у Лондону где са Анитом Екберг снима филм „Зовите ме Бвана“.

У том филму он игра улогу авантуристе који се прикључио једној америчкој војној мисији у Африци и кога један његов непријатељ жели да се заувек отресе ставивши му кришом у постељу отровног паука тарантулу.

Да би сцене биле што верније у Лондон је из Тексаса донесена једна, како тврде, припитомљена тарантула. Али, Боб Хоуп не жели да има посла чак ни са припитомљеним пауком зато његов „дублер“ игра у сценама у којима тарантула треба да главном јунаку гамиже по руци. За сцене, пак, где дублер не може да га замени начињен је Боб Хоуп који тренутно је паук од гуме.

Познати холивудски комичар Боб Хоуп одбио је да у свом последњем филму игра с једном живом тарантулом као партнером. „Могућно је да је она потпуно безопасна, али ја сам, то спремно знајем, највећа кукавица у читавој Америци“ — изјавио је Боб Хоуп који тренутно је паук од гуме.

## НЕОБИЧНА СИЛУЕТА

Необична тилуета која је тумарала по травњацима парка у Бронксу, делу ширег Њу Јорка, много је заинтересовала пролазнике. Силуета је личила на неког веома достојанственог човечуља у вечерњем оделу. Помислило се



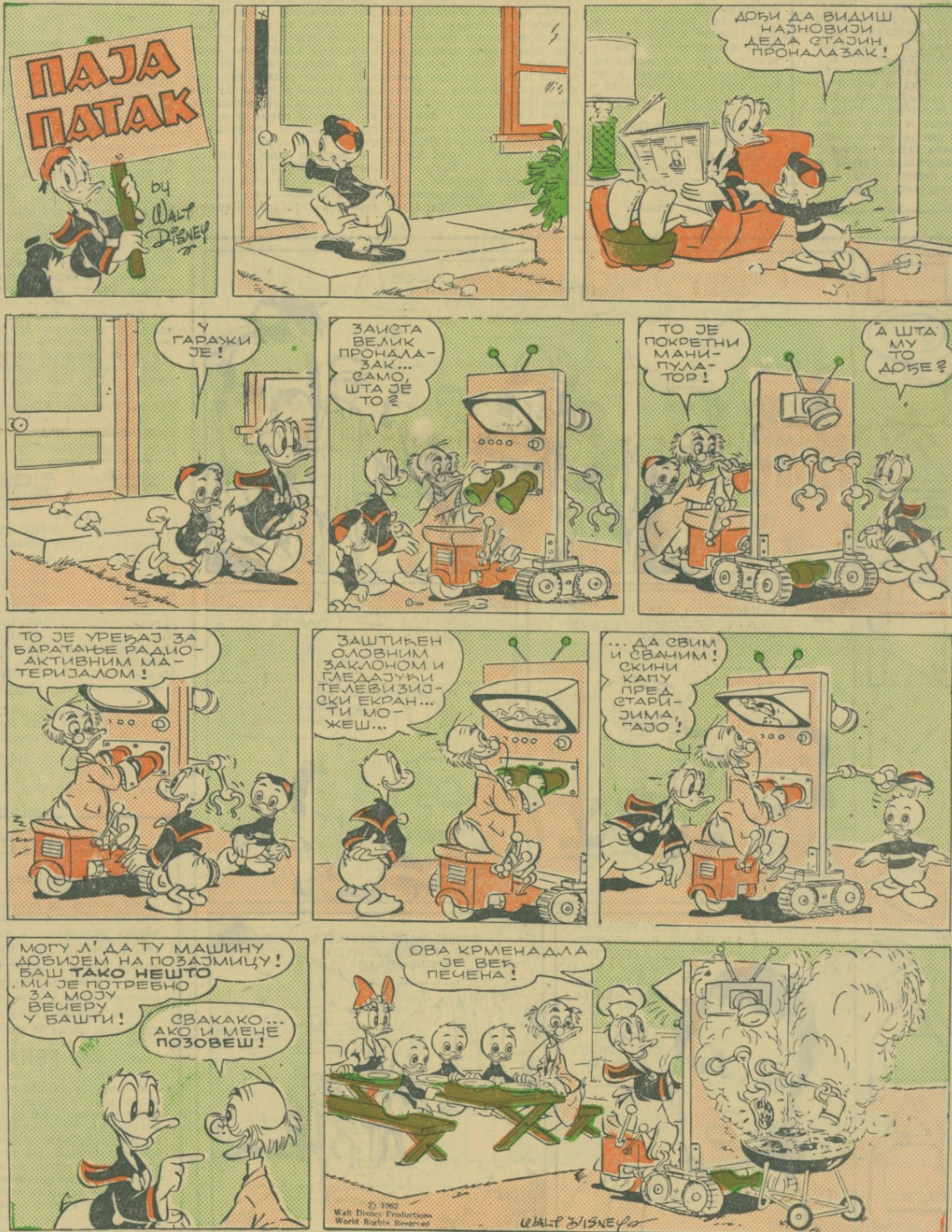
да је то неки старији особењак или чак манијак, па је позван лекар да на леп начин изведе „особењака“ на прави пут. Али је пре њега стигао полицајац који је у „особењаку“ препознао популарног пингвина Чарлија из зоолошке баште у Бронксу, о чијем су нестанку баш тог јутра писали листови. Чарли је морао да се врати на своје место, али он је, изгледа, веома задовољан својим малим излетом...

## ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ ПИОНИР

Леонардо да Винчи се сматра пиониром рационализације у грађевинарству. Када је 1516. године израдио план, по налогу француског владара, за нов град на реци Лоари, он је са урбанистичким планом направио и планове за изградњу појединих типова кућа.

Да би зидарима омогућио брже и једноставније грађење он је једну од пројектованих зграда за становање радио на њене основне елементе. На основу ових делова он је израдио и моделе који су у централној радионици употребљавани за серијску производњу елемената за грађење кућа.

Произведени делови су право из радионице пренети на градилишта што је омогућавало брже и јефтиније грађење.





# НА СТАЗАМА УСПЕХА

Б улеваром поплавеним светлошћу уличних канделабра, којим је журила млада девојка тамне путе, људи су просто врвели. Под разлисталим дрвећем, од топле јаке кише која тек што је стала, испред уличних бистроа били су постављени столови. Док су келнери трчали око њих, тргом су пролазили аутобуси пискавих си рена. Велика светлосна реклама харлемског позоришта и биоскопа „Аполо“ бацала је на мокар плочник црвен и зелен одсјај.

Млада девојка је устрчала уз степениште позоришта, уз прве степенице свога живота.

Глас конференсија био је топао и срдчан, док се обраћао публици у препуном позоришту.

— А сада, драги гледаоци, долази наш следећи кандидат у такмичењу. „Тражимо младе таленте“.

Девојка која се попела на позорницу имала је црну пут и густу црну косу. Да би јој разбио трему конференсије је вапита:

Молим вас, хоћете ли нам рећи како се зовете, одакле сте и колико вам је година.

На његово изненађење девојка је сасвим прибрано одговорила:

— Зовем се Ела Фиццералд и рођена сам у Вирџинији пре седамнаест година.

— Хвала — одговори конференсије — а шта ћете нам певати?

— Цади.  
— Изволите!

Ела је пришла микрофону и запевала. Природно, неусиљено и музикално. Публика је била одушевљена, осетила је да је пред њом певачица рођена за цез. Одушевљен је био и Чик Веб, вођа оркестра и бубњар, који је свој прилог цезу дао у необичној комбинацији бола и патње.



Приметио је одмах да ће Ела постати изврсна комерцијална атракција толико потребна његовом оркестру. Одвео је Елу својој кући и она се настанила у његовој породици.

Ела је ушла у Чиков оркестар као солиста и у њему провела осам година. Снимала је и плоче за многе грамофонске фирме, а почетком 1938. једну децу песму у свинг стилу која је донела можда један од највећих успеха и њој и Чику.

Чик Веб је боловао пуних 16 година од туберкулозе кичме и 9. јуна 1939. је оперисан у болници „Џон Хопкинс“ у Балтимору. После операције и он и доктори су знали да неће преживети. Увече 15. јуна рекао је Ели и својој жени:

— Идите кући, знам да одлазим!

Покушале су да одбију, али је он љутио узвикнуо:

— Па јесам ли ја газда! — и оне су отишле.

Сутрадан, окружен пријатељима и породицом, замолио је жену да га придигне у кревету. Окренуо се онда пријатељима и рекао:

— Жао ми је, али морам поћи! — и умро је.

После Чикове смрти, Ела је преузела његово место у оркестру који је добио име „Ела Фиццералд и њен чувени оркестар“. Компонујући и певајући уз његове звуке она је убрзо постала „прва дама цеза“.

У октобру 1942. године наступала је у позоришту „Аполо“, у истој сали где је започела своју каријеру.

Једне среде њен оркестар је пратио такмичење „Тражимо младе таленте“. Непозната певачица која се звала Сара Вон победила је у такмичењу као и Ела осам година раније. Њу је онда чуо Веб и она је постала звезда, а Сару је сада чуо Били Екстај и они су постали можда најбољи цез дует на свету.

Сувише напоран рад са оркестром и сталне турнеје и снимање за плоче, приморали су Елу да напусти свој оркестар. Отада она наступа са најбољим представницима цеза: Лујом Армстронгом, Бук Елингтоном, Еди Хејвудом и другима. И било да пева изванредну Гершвинову композицију „Госпоно, будите добри“ или отужну калипсо мелодију она остаје оно што је за њу рекао Бинг Крозби. „Ма ко да је у питању, мушкарци, жене или деца, највећи певач међу свима је Ела Фиццералд“.

## КОШУТА ОДОЛЕЛА АЈКУЛИ



Из неравноправне и необичне борбе између једне кошуте и једне ајкуле, кошута је изишла изморена али готово без иједне ране.

Рибар Филип Бела угледао је из свог моторног чамца, на неколико миља далеко од калифорнијске обале, лебно пераје једне ајкуле која је пливала око нечега што се жесто ко бацака. Кад је пришао ближе, рибар је у том „предмету“ препознао кошуту ко-

ја се трудила да копитама одбија нападе једне ајкуле. Неједнака борба већ је била сасвим исцрпала кошуту. Рибару је пошло за руком да пуцњевима из револвера отера ајкулу и да затим кошуту увуче у свој чамца.

## »МАЈСТОР У РОЊЕЊУ СУЗА«

Довиљиви Италијан Пасквале Бадолато веома је лако долазио до високих прихода. Захваљујући потоку крупних суза, успевао је да дневно заради и по 20.000 лира. На улици је заустављао људе и кроз сузе их молио за помоћ иер је изгубио новчаник а има много мале деце и жену на смрти.

Сузе су биле убедљиве, тако да су се многи људи сажаљевали и давали му паре. Све би било добро да Бадолато није имао више верзија за просјачење. Овако се десило да је са различитим „образложењем“ за свој плач набасао два пута на истог полицајског службеника. Овај га је познао и „мајстора у роњењу суза“ извео на оптужничку клупу.

## АНЕГДОТЕ

### Мило за драго

Бернарда Шоа позвала на ручак једна веома позната дама. Писац је нерадо примао ма какве позиве и због тога јој посла следеће писмо:

„Какво сам вам зло учинио да ви кварите моје, свима тако добро познате, навике?“

Сутрадан, он прими телеграм:

„Нису ми познате све ваше навике, али надам се да нису тако лоше као овај ваш поступак према мени“.

### Лаж изађе на видело

Композитор Морис Равел је био страстан сакупљач нарочитих књига, гравира, лепог порцелана и других ретких предмета. У његовом радном кабинету на почасном месту налазила се витрина са најдрагоценијим примерцима, између других и једна округла стаклена пепељара, коју је он са нескривеним задовољством показивао.

— Морис — одушевљавали су се обично пријатељи, — где сте пронашли овако нешто необично и прекрасно!

— Заиста тако мислите? — чудно се он скромно.

— Па то је обична употребљена сијалица.

### Истом мером

Рихард Вагнер, чувени немачки композитор, да би што боље упознао све инструменте учио је једно време да свира и на харфи. Сусед коме је свакодневно вежбање додијало, првом приликом кад га је срео на степеништу рече му:

— Маестро, ви свирате као краљ Давид, само не баш тако лепо!

— Заиста? — одговори Вагнер, — а ви говорите као Соломон, само не баш тако паметно!

### Није исто

Француски књижевник Оноре де Балзак, био је познат као врло духовит човек и због тога био омиљен у друштву. Али неко време се није појављивао па његови пријатељи забринуте одоше да га обиђу.

— Где си нестао толико времена? — упиташе га.

— Праве ми друштво две рођаке и потпуно сам срећан и задовољан — одговори Балзак.

— Јадни пријатељу, зар се не досађујеш с њима?

— Али, то нису моје рођаке — одговори Балзак смејући се.

WALT DISNEY'S **ВЕЛИКИ РИЂА**

ТРЕСАК РАЗБИЈЕНОГ СТАКЛА ЧУО СЕ У ЧИТАВОЈ КУЊИ... ВЕЛИКИ РИЂА...!

ВЕЛИКИ РИЂА?

РИЂА!

ДЕЧАК ЈЕ СТИГАО ДО РАЊЕНОГ РИЂА ПРЕ ХЕГИНА И ТРЕНЕРА

ЈА САМ КРИВ! ЈА!

СМЕ ОТА У АМБУЛАНТУ!

ЕМИЛ ЈЕ ИНТЕРВЕНИСАО БРЗО, ВЕШТО И С ЛУБАВАЈУ.

ПА, ЕМИЛЕ...?

НЕМА НАДЕ!

У РЕДУ! УСПАВАЈТЕ ГА... ЗАУВЕК!

НЕ! МОЛИМ ВАС! НЕ!

ИДИ У СВОЈУ СОБУ, РЕНЕ. ДОК ЈА...

ТРЕНЕР ЈЕ У СУСЕДНОЈ СОБИЦИ ПРИПРЕМИО ШПРИЦ...

БОЈЕ ЈЕ ДА ДЕЧАК НЕ ВИДИ ОВО!

АЛИ, КАД СЕ ВРАТИО...

НАСТАВИТЕ СЕ

# ЛУФТВАФЕ НИЈЕ ДОБИЛА БЕНЗИН!



## ПРАКТИЧАН ГЛОБУС

На слици се види један необичан глобус.

Континенти, државе, градови, велике реке и планине израђени су по себно и они се могу без икаквог лепка или шrafoва ставити на одређено место ове дошке, заправо тамо где се и налазе на правом глобусу. Унутрашња страна ових делова наше планете пнеуматички се лепи за куглу.

Овај глобус израђен у Америци наишао је на леп пријем код наставника географије, јер у многоме олакшава ученицима учење.

Са врха брежуљка обрадљивим стаблима трешања пуним румених плодова угледали смо дугу композицију вагона-цистерни која се лагано вила долином приближавајући се станици у Рошу. То је морала бити композиција са бензином о којој нас је известио наш човек са севера. У вагонима су се налазиле тоне авионског октанског бензина неопходног ескадрилама Луфтвафе, које су очајнички покушавале да умање снагу савезничке авиације над Нормандијом. Задатак нашег одреда је био — по сваку цену спречити да бензин стигне до свог циља.

Пошто сам кроз доглед одбројао тридесет вагона и добро осмотрио околину, наредио сам Жану и Мисени да се спусте у град и провере колико ће се композиција задржати у станици. Одлучио сам да напад извршим у самој станици и први пут употребим за то „базуке“ иако сам о њима знао само оно што су нам на једном једином часу у Енглеској објаснили.

Немци су са доласком воза појачали патроле. Сваког воза сумњивог заустављали су, тражили исправе и претресали.

На самој станици композицију од тридесет великих вагона-цистерни поделили су у пет група од по шест вагона. Већина се налазила између две мале раскрснице. Са њихове северне стране био је борови шумарак а са јужне отворено поље. Како је било сигурно да ће Немци пазити више на шумарак, морали смо напасти са отвореног поља где су после краве и ту остале целу ноћ. Са једне стране то је могло добро послужити да се непримећено привучемо, али са друге и да омете нашу намеру пошто су се могле наместити тако да омету пут пројектилама из



„базука“ и тако пре времена открију наше присуство.

На основу извештаја извиднице нисам добио сигурну представу о томе како ствари тамо изгледају, па сам одлучио да сам одем и поближе све испитам.

Мој младалачки изглед помагао ми је да у кратким панталонама личим на дечака. Склоњено сам на бицикл и упутио се према граду. На самом улазу у варош зауставила ме је једна немачка патрола. Претресли су ми џепове и торбице на точку, али су једино нашли марамицу, нешто новца, „уредне“ исправе и кесицу шљива. Немачки официр је климнуо главом и ја сам продужио пут.

Док сам лагано возио око станице покушавао сам да запамтим сваки детаљ да бих га

ге које су се нарочито у мраку добро виделе.

Шта ли је учинио Жанов одред? Да ли ће успети да се неприметно привуче Немцима? Да ли ће неки пас залајати и привући на њих пажњу Немаца? Да ли... да ли...?

на „базуки“ и наредио младићу поред мене да убаца ракету.

— Ватра! — викнуо ми је уз само уво.

Притиснуо сам обарач. Осетио сам по целом телу јауку, нарочито на незаштићеном лицу и рукама. Пројектил је ударио ниско: погодио испод вагона и комади исканданих метала који се чинио усијан, распршио се на све стране. Готово у истом тренутку чуо сам пуцањаву са станице — то је Жан са својим људима прешао у акцију.

Пунилац је убацено другу ракету и ја сам поново притиснуо обарач. Ракета је отишла свише улево али до крицима изгледа да је ударила међу Немце који су се закрили са друге стране насипа. Сада су почели и они да пуцају на нас.

Подигао сам се да бих боље нанишано преко жита и по трећи пут опалио. Овог пута био је то пун погодак у вагон-цистерну. У првом тренутку велики вагон се само заљубао на шинама а онда је дошла експлозија. Огромна ватрена лопта као да се распршла на све стране. Запаљени бензин је гутао све око себе. Видели смо силуете Немаца како скачу из јарка и узалуд покушавају да побегну од пламена.

Друга „базука“ погодила је други вагон. Ватрено море се још проширило. Било је само питање секунди кад ће цела станица букнути. Преко четрдесет хиљада литара најзапаљивијег бензина горело је и пламен се приближавао осталим вагонима. Наредио сам да се отвори брза палба из свих оружја како би се у цистернама избушале луке и бензин почео да тече у загрљај пламену.

Није прошло ни пуних десет минута од почетка напада а ни једна кап овог тако драгоценог горива више није могла да стигне на своје одређене. Поред тога ова важна теретна станица дуго времена ће остати неупотребљива.

Још једном смо се осврнули и прегледали терен а онда сам дао уговорени знак пишталјком за повлачење. Наш задатак је био извршен.

У последњем покушају да умање снагу савезничке авиације над Нормандијом, Немци су покушали да за Луфтвафе добаве читаву композицију вагона-цистерни пуних октанског бензина

после могао учртати у скицу према којој је требало да извршимо напад. Враћајући се из града стао сам поред једне крчме у којој је крчмарница, дебела плавуша, радила за нас. Рекла ми је да цела околнина врви од Немаца и да вероватно припремају већи напад на чланове покрета отпора који су се у последње време веома осмелили.

Наређење за покрет издато је при светлости ацетиленских лампи. Налазили смо се једва неколико километара од циља.

Док сам ја намеравао да предвођим групу у којој су се налазиле три „базуке“ Жана сам одредио да се стави на чело одреда који ће извршити диверзију на станичну зграду. Требало је да се привуче што ближе и ту притаји док не чује прву експлозију. Онда је имао бомбама и брзом ватром из митраљеза да нападне Немце док су још у полусну, да ликвидира што више њих и са станичне стране нанишани вагон у коме је била пратња воза.

После три сата мари мракним путевима кроз шуму заобишли смо заселак и приближили се раскрсници са вагонима. Ту смо се поделили у две групе. Пустио сам Жана да пође први. Видели смо силуете његових људи како се пребацују преко пруге и пролазе је неопажено. После пет минута кренули смо и ми.

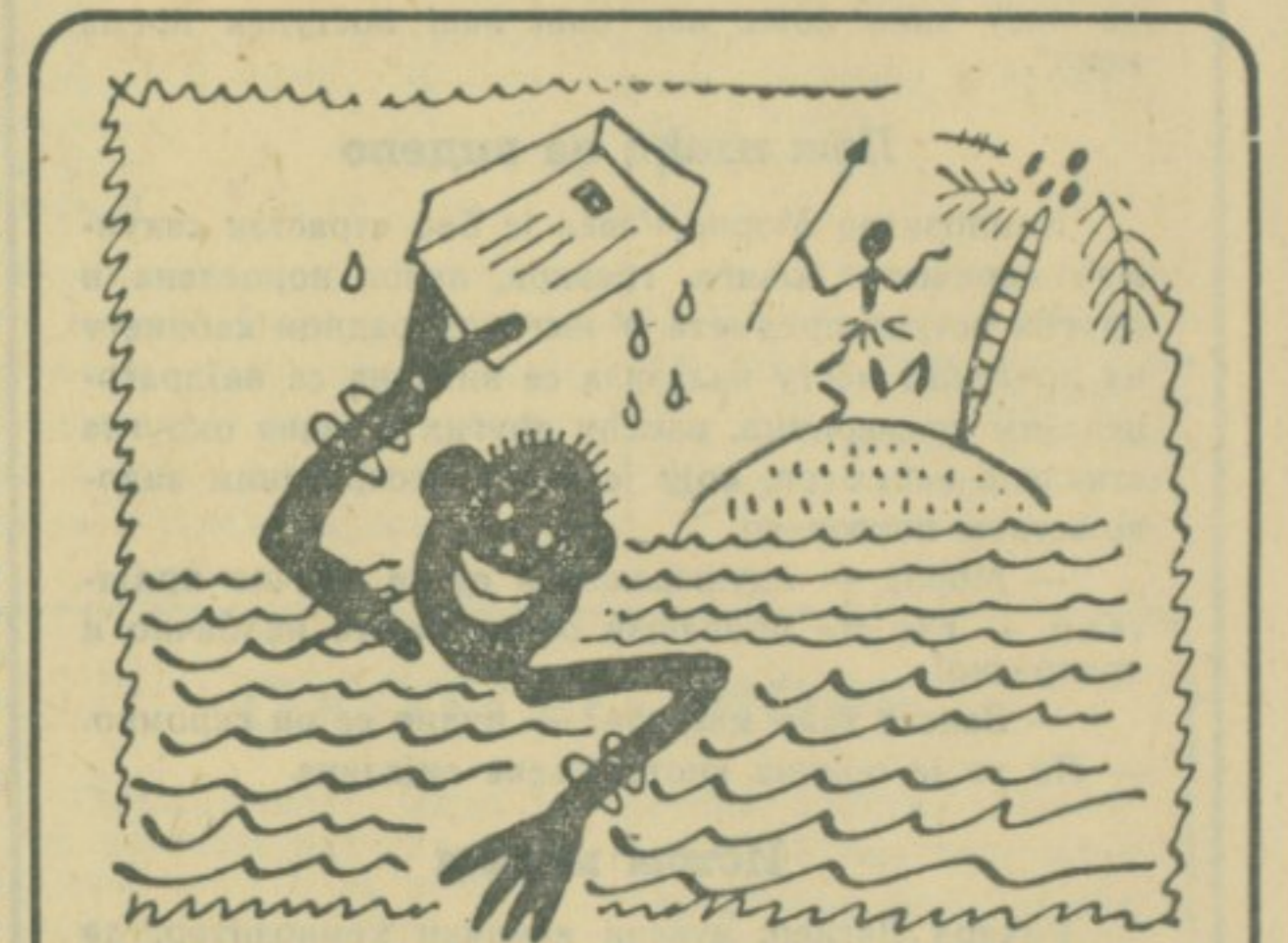
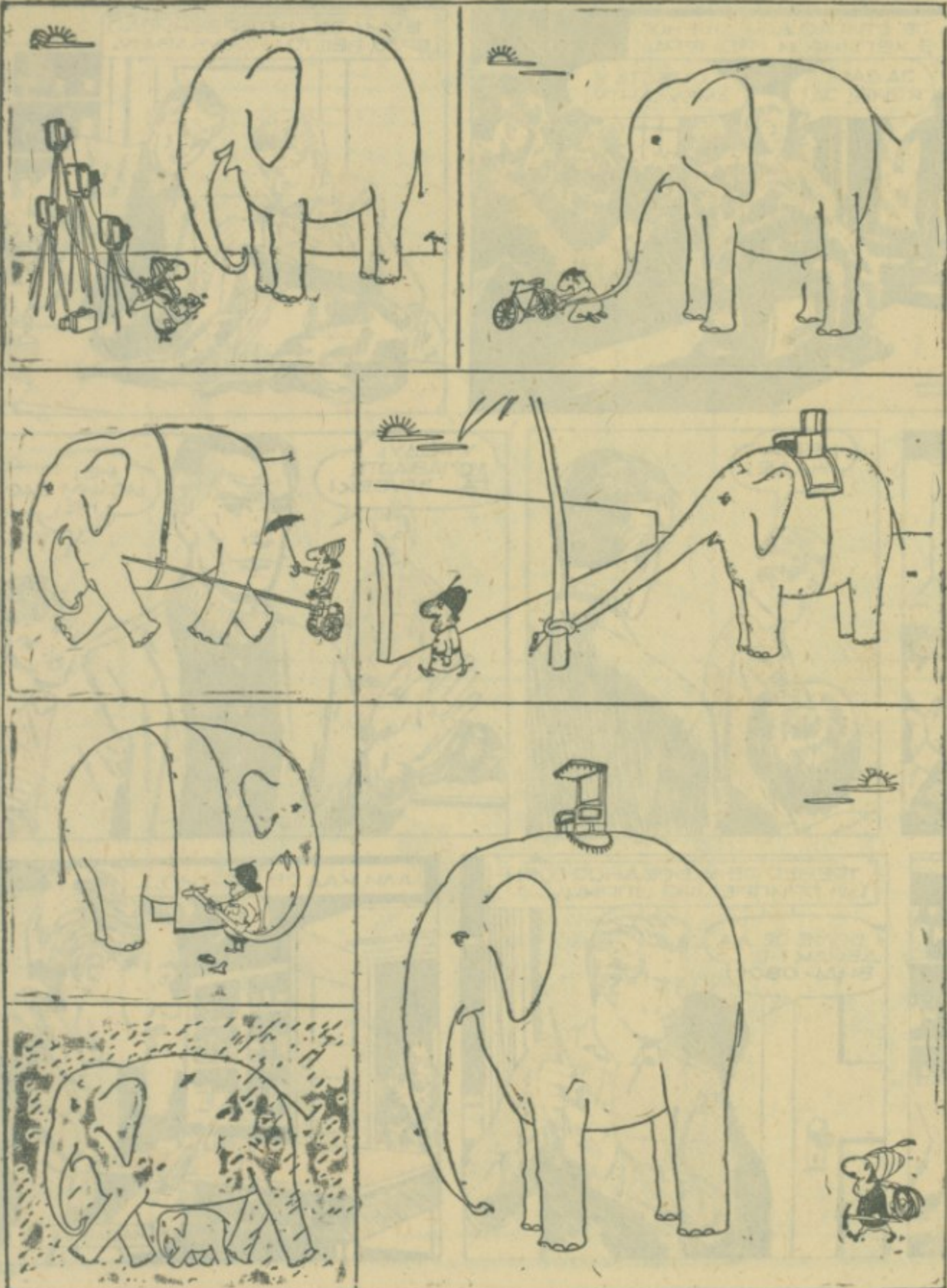
Довео сам своје људе до једног малог гребена паралелног са шинама. Било је тешко оценити раздаљину, али сам рачунао да смо стигли на неких сто метара од вагона. Чули смо како се немачки стражари крећу а један је чак крадом, иза жбуња, попушио цигарету.

Пузећи кроз влажну траву распоредио сам људе, а онда су ми главна брига постале краве, које су се кад смо се приближавали разбежале а сада кад смо мирно лежали почеле да нам прилазе. Имале су велике мрке и беле пе-

Упозорио сам Жана да ћу можда причекати са почетком напада до зоре, а то је значило још пуна два сата.

Примећивао сам како детаљи предамном почињу све боље да се разазнају. У 5.30 било је већ свануло. Више се није могло чекати, требало је мислити и на повлачење. Још једном сам прегледао малу контролну црвену светиљку

## МАЛО СМЕХА



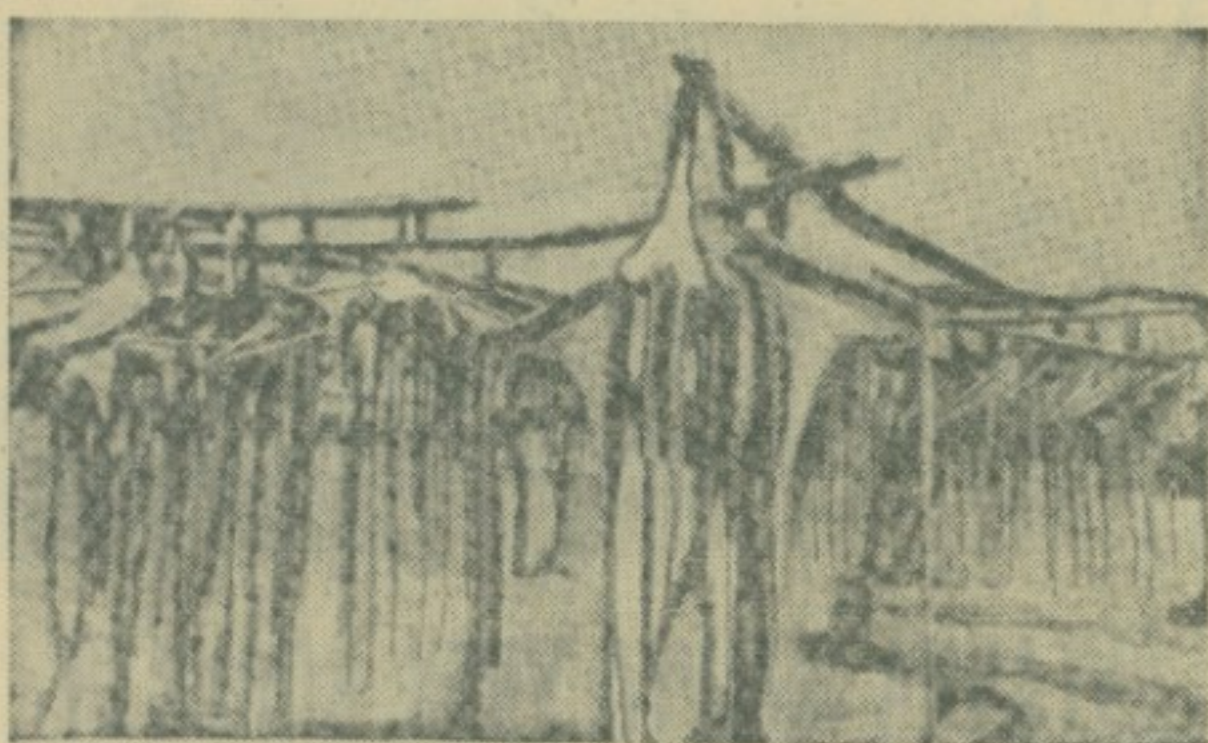
## ОКЕАН-ПИСМОНОША

Најромантичња врста поште вероватно су боце с писмима којима докони туристи поверавају своје жеље, а бродолмнци по следеће поруке.

Сличном „конзервираним“ поштом служе се житељи тихоокеанског острва Ниуафу још од 1903. године. Због коралних гребена и подводних стена бродови нису могли да пристају на острво. Зауостављали су се на безопасном растојању и бацали пошту право у воду — истина, не у стакленим боца

ма, већ у добро залемљеним лименим кантама. Најбољи пливачи са острва вадиле би пошту из океана. Писма и пошиљке упућене са острва бацали би у воду на оним местима где нема морских струја да би их одатле покупили морнари с бродова. Тридесетих година у примању и одашињању поште нешто се ипак променило: уместо да по пошту бачену у море одлазе пливачи, „поштарни“ са острва слушају се лаким кануима.

# ЛОВ НА «ДЕСЕТОРУКЕ» ЛОВ РИБЕ



Знате ли како се лове хоботнице? Кренимо на путовање по јапанским острвима. Устаћемо раније и испловити на море с првим чамцима. Рибари спуштају у море неки чудан риболовачки прибор: ибрике и земљане лонце ари



везане узicom за једно заједничко уже.

Неки од рибара проверавају раније постављене замке. Ловина се опире, не жели да напусти „дом“ који је стекла. Рибар баца у лонце по прегршт соли и „заробљеници“ журно напуштају своја прибежишта. То су октоподи који имају обичај да се заваљаче у разне пукотине, љуштуре од шкољке и све шупље предмете.

Откад су запазили ову осетину октопода, рибари у многим земљама почели су да спуштају у море глинене посуде да би их море напуни-

ло ловином. Понекад се у један љуп насели читава дружина од десетак „станара“. Лов помоћу љупова у Италији називају „мумарела“. Овај начин лова познат и у Индији само уместо љупова Индијци употребљавају велику љуштuru морског пужа „птероцера“. Индијци спуште у море 700 до 900 љуштura и помоћу овог оригиналног прибора за риболов улове сваког дана по 200—300 хоботница.

Кубански рибари такође знају за мумарелу. За лов на хоботнице и лигње они употребљавају љуштuru пужа стромбуса.

У Тунису рибари бацају у море не љупове већ читаве канализационе цеви, спуштају на дно једну цев за другом



док не добију канал дуг читав километар. На октопode не треба дуго чекати. Не слутећи замку, они се населе у те удобне „станове“ и не напуштају их лако чак и кад рибари извуку цеви на површину.

Неки зоолози тврде да је Нептун — римски бог мора — добио свој традиционални трозубац од ловаца на октопode: на обалама Средоземног мора од давнина се хоботнице и сипе лове трозубим оствима.

„Десеторуким рибама“ називали су у древна времена октопode, сипе, лигње и друге главоношце. Гурмани старе Јелаве и античког Рима високо су ценили јела спремна од њих. Главоношци су и данас омиљена храна многих приморских народа.

На тихоокеанском острву Гуам, највећем у Маријанском архипелагу, амерички зоолог Борч видео је, вероватно, најнеобичнији начин лова на октопode. Рибари најпре нају у плићак на изглед



веома одвратну животињу голотурију, која је блиски сродник морских звезда и жежева. Голотурију и неки тежи предмет вежу на узци и затим спуштају у сваку пукотину у стени или морском дну. Ако голотурија доспе у станиште октопода или сипе, главоножац га сместа напушта, жури на „чист ваздух“ и постаје рибарев плен. Очигледно, нешто постоји у голотурији што тера октопода да бежи из њене близине.

Артур Гримбл у књизи „Бисер међу острвима“ описао је још занимљивији начин лова на октопode којим се служе житељи коралних острва Гилбертовог архипелага.

У лов се иде у паровима. Један пливач преузима улогу мамца, док је други ловац. У време плавме оба ловца лагано пливају изнад подводног стења тражећи октопode у пукотинама и коралним пећинама.

Када угледа већег октопода пливач-мамац се загнури и покушава да држањем и узнемиравањем изазове октопода на двобој. Често октопод не реагује на овакве провокације и само се дубље завуче у своју рупу. Али, понекад се разбеси и пливачима обавије безобразну дво-

ногу „рибу“. У том тренутку зарони и ловац. Он хвата рупу свог друга кога је октопод загрио и једним трзаватом одваја њега и животињу од стене. Човек-мамац се тада преврне на леђа и „задржавајући дисање да би се боље и лакше одржао на води“ излаже удару октопода који му се налази на грудима. Ловац стеже обема рукама главу животиње и забада зубе међу њене избуљене очи.

Рскавичева „лобања“ октопода пуца; главоножац умире, његови пипци пуштају жртву и немоћно се опуштају. Ловци пливају према обали вукући са собом своју ловину.

— Сваки мало одрасли дечак на острву — пише Гримбл — као од шале ће на овај начин уловити пола тучета октопода. На Гилбертовим острвима оваква врста лова сматра се дечјом игром.



У читавом свету годишње се улови око 700 хиљада тона октопода, сипа, лигњи и осталих главоножаца — по пола килограма на сваког становника наше планете.



## Три милијарде година живота на земљи

На Земљи живот постоји већ три милијарде година. То су утврдили амерички научници, сарадници геофизичке лабораторије Карнегијевог института у Вашингтону помоћу најмодернијих апарата. Досадашње процене, према којима су се први примитивни организми образовали на нашој планети тек пре једне милијарде година, показале су се као нетачне.

Испитивања, чије је резултате доктор Херниг објавио у последњем годишњаку Карнегијевог института, показала су да су на Земљи алге морале постојати већ пре најмање 2,7 милијарди година. У једном кречњачком камену из Јужне Родезије, који је испитиван најсавременијим методама, нађени су трагови масних киселина и друге хемијске материје које су се могле синтетизовати само из живих организама.

Сличне резултате дала су испитивања кречњачког камена из Парка глечера, у америчкој савезној држави Монтани, старог 1,2 милијарду година и још старијих кречњачких формација у Кристал Фолсу, у држави Мишиган.

## Само једна врста

У Тибету се сеје само једна врста житарица — „на“ која може да успева на обрнцима високих планина. Од ње становници Тибета праве кашу која им је главна храна.

Увече се породица окупља око домаћег огњишта, на коме домаћица кува чај од лишћа грубог црног чаја, затим у ову црну течност сипа млеко од јака и додаје мало соде. Када је чај готов, она га укућанима наспе у чиније до врха, и стави парче маслаца. Они то попију и то им је као нека врста предјела. После тога они врате празне чиније домаћини и тада тек долази вечера, такозвано припремање „чам-паса“. Нанима, још у рано јутро домаћица је припремила потребну количину зрна житарице „на“. Прво их је испржила на ватри у сачу, затим самлела у малом ручном млину. Од тога је добила брашно које она сад сипа у сваку чинију а преко тога измрви мало исушеног сира. Све то прелије оним чајем који је раније направила за предјело. Сваки члан породице измеша чај и брашно и направи од тога теста мале кобасице које после грицка са великим уживањем.

## МЕЊА СЕ

Редослед величине језера у Словенији мења се током године. Лети је по величини на првом месту Бохињско а на другом Бледско језеро. Од октобра до почетка јула редослед се мења, тако да на прво место избија Церкничко језеро. Дешава се да је понекад на другом месту и језеро на Планинском пољу, што зависи од количине падавина.

## »ПОПРАВИО« БРЗО КАЗАН НА БРОДУ



Ово се одиграло за време грађанског рата у Русији.

На обали Мартиновог залива на Црном мору налази се градић који заплускују немирни таласи. У ово доба године у њему се налазило мало радника и они су углавном вршили оправке на уковљеним бродовима. Стари мајстор Прохор Лукнич био је такође у граду. Он је по звуку могао да препозна који део машине не ради.

Кад су градић заузели бели, с њима су стигли и страни војници: Енглези, Французи и Грци.

Касно у ноћ пред Нову годину неко залупа на Прохорова врата. Био је то један официр у пратњи два војника.

— Пођи с нама — рече официр Прохору.  
— А где? — запита он.  
— Не распитуј се много, видећеш.

Официр погледа војнике и они Прохора гурнуше напред. Довели су га пред генерала који му рече:

— Иди, оправља казан на реморкеру. Пожури, ујутру одлазимо.

— Нећу! — рече сасвим тихо Прохор.

— Вежите га и одведите у затвор док се предомисли.

Кад су га после неког времена запитали да ли се предомислио он им рече „да“.

Одвели су га на реморкер.

Радници који су ускоро чули лупу са реморкера рекосе:

— Стари није издржао. Прохор је радио и тада рече:

— Потпалите котлове. За пола сата... — и застаде у речи јер га у чуду стражар упита:

— Како пола сата?  
— Онако рекох, за пола сата ће бити све у реду.

Кад је пара почела да покреће машине у граду су се већ чули први пуцњи. Црвеноармејци су стизали. Бели почеше да хрле ка реморкеру.

Прохор у задњем часу сиђе са реморкера а онда са обале поче да га прати како се полако удаљава.

— Одоме ђаволи! — рече неко од радника који су стигли мало по страни од Прохора — а наши им омогућилише.

Прохор као да није чуо те речи. Гледао је и даље пут реморкера. Када је он стигао на средину залива и почео да се окреће како би пошао ка отвореном мору, зачу се експлозија. Када се бели облак разишао, по површини мора су пливали само остаци.

Радници, који у први мах нису разумели, притрчаше Прохору и загрише га.

— Причај — шта си то урадио?

— Поправио сам казан да ради само пола сата! — рече мирно Прохор.

## Планирано лумповање

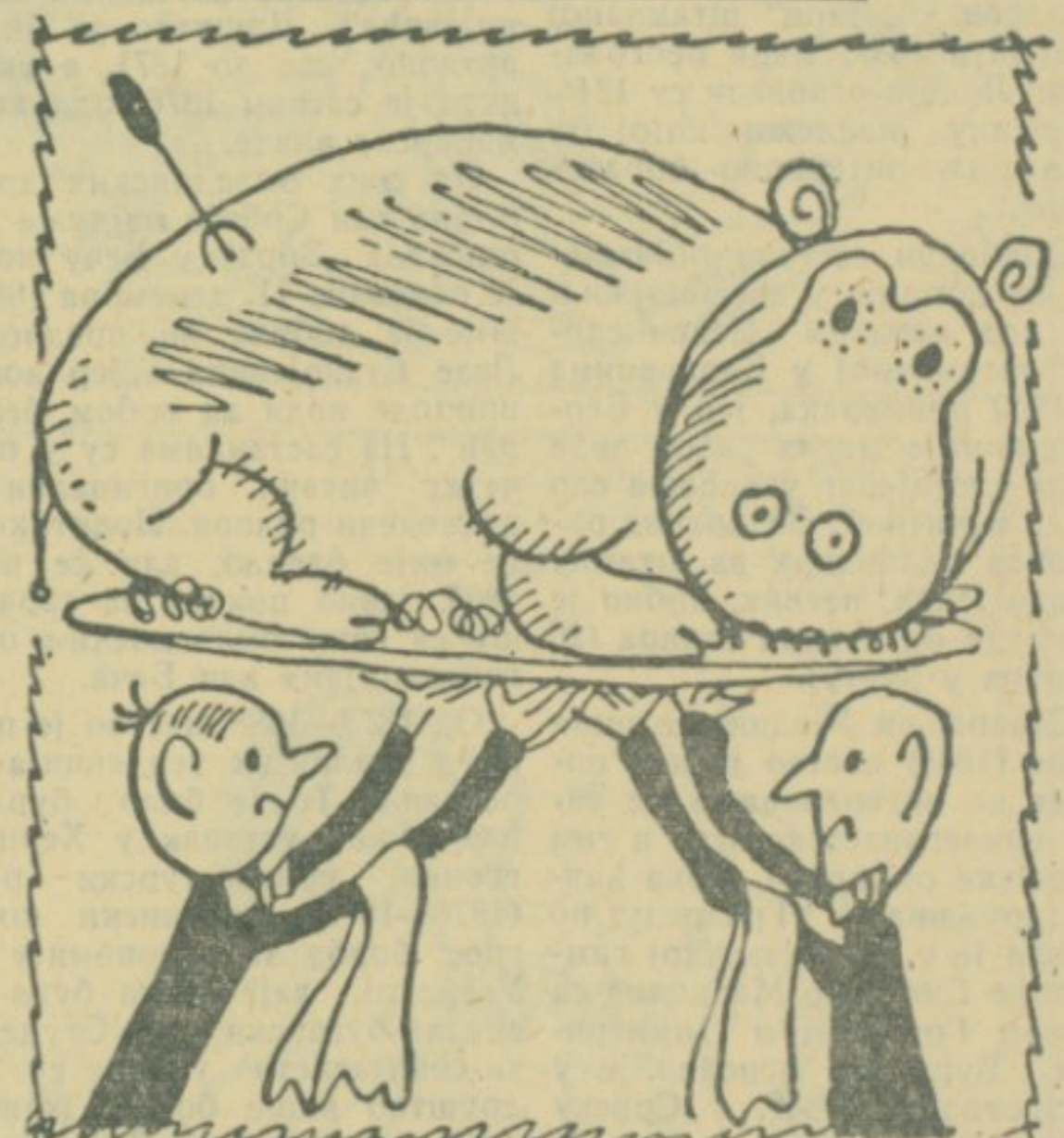
У Чикагу је недавно отворен хотел у коме постоји нарочита одаја где разгневени, ожалостени или узбуђени гости могу да даду пуну одушку свом расположењу. У тој одаји стоји им на располагању намештај, слике, порцелан и кристал. Да

би умирили своје раздржане нерве они могу — према свом темпераменту, степену огорчености и дубини цела, да разбију и поломе све што желе.

Вредност уништених ствари дописује се госту на рачун, а „одаја одушке“ попуњава се новим предметима.

## СПОМЕНИК КУГИ

Највећи споменик кути тешке болести. Год. 1680. на подручју Словеније подигнут је у најстрожем центру Марибора, у знак сећања на последице ове новништва.



## ЈЕДИТЕ ХИПОПОТАМЕ

„Једите хипопотаме“ саветује енглески биохемичар доктор Пири. По његовом мишљењу, изнетом у реферату на Британском конгресу научника, човечанство би знатно попунило своје изворе и резерве хране ако би нилски

коњи постали домаће животиње. Поред тога доктор Пири је у свом реферату изнео и жељу да људи припитоме ламантине, животиње из рода туљана које живе у Карипском мору и неким тропским рекама.

WALT DISNEY

# НОВОГОДИШЊА БАТКА

**ВЕСТ О ЗОРАНИНОЈ НЕСРЕРИ СТИГЛА ЈЕ И ДО ДЕДА МРАЗА.**  
 ЗАДНА ЗОРАНА! ДАЛИ ОВО КЕ БОЈ ПОМОКИ!

**ДВА НАЈБРЖА ИРВАСА ДОНЕЛА СУ У ДВОРАЦ ДЕДА МРАЗОВ ЧУДОТВОРАН ЕЛИКСИР...**  
 ДАЛИ АВАЈ НИ ТО НИЈЕ ПОМОГЛО!

**ДОБРЕ ВИЛЕ ОДРЖАЛЕ СУ САВЕТОВАЊЕ...**  
 УСАДАШЊОСТИ И ПРОШЛОСТИ НЕ ПОСТОЈИ НИШТА ШТО БИ СПАСЛО ЗОРАНУ!  
 ...ПОСЛЕДЊА НАДА НАМ ЈЕ МАРИЈА СКА ПОРУКА У БУДУЊНОСТИ!

**КРОЗ ПРОСТОР И ВРЕМЕ ПОЛЕТЕЛА ЈЕ ПОРУКА ДОБРИХ ВИЛА...**  
 БИЛО КОМЕ У БУДУЊНОСТИ... УСАДИШТЕ НАШУ МОЛБУ...

**ЛЕТЕЛА ЈЕ ПРЕКО ОКЕАНА И ПЛАНИНА... КРОЗ ГОДИНЕ И ВЕКОВЕ...**  
 ...И СКИНИТЕ ЗАВ ЧАРОЛЈУ СА УСПАВАНЕ ЛЕПОТИЦЕ

**КОНТАКТ**  
 3333Т  
 ДА ЈЕ ЛЕП ОВАЈ СВЕТ  
 ПРОНАЛАСИ И ОТКРИВА  
 ЧАСОВИ И ПРЕДАВАЊА  
 САВЕТИ ЗА ОРЕКУ!  
 ШАКЕ ЈЕ ОНА ЗА МОЈ  
 НОВЕ И СТАРЕ НОВОГОДИШЊЕ ЧЕСТИТКЕ  
 КАКВА ЛИ ТО ЛИЧНОСТ ОБИТАВА ОВДЕ?

**ПОРУКА ДОБРИХ ВИЛА СТИГЛА ЈЕ У ЛАБОРАТОРИЈУ НАШЕГ ДОБРОГ ПОЗНАНИКА, ПРОФЕСОРА СТАЈЕ ПАТКА!**  
 ДА ЈЕ ЛЕП ОВАЈ СВЕТ... ТРА-ЛА-ЛА

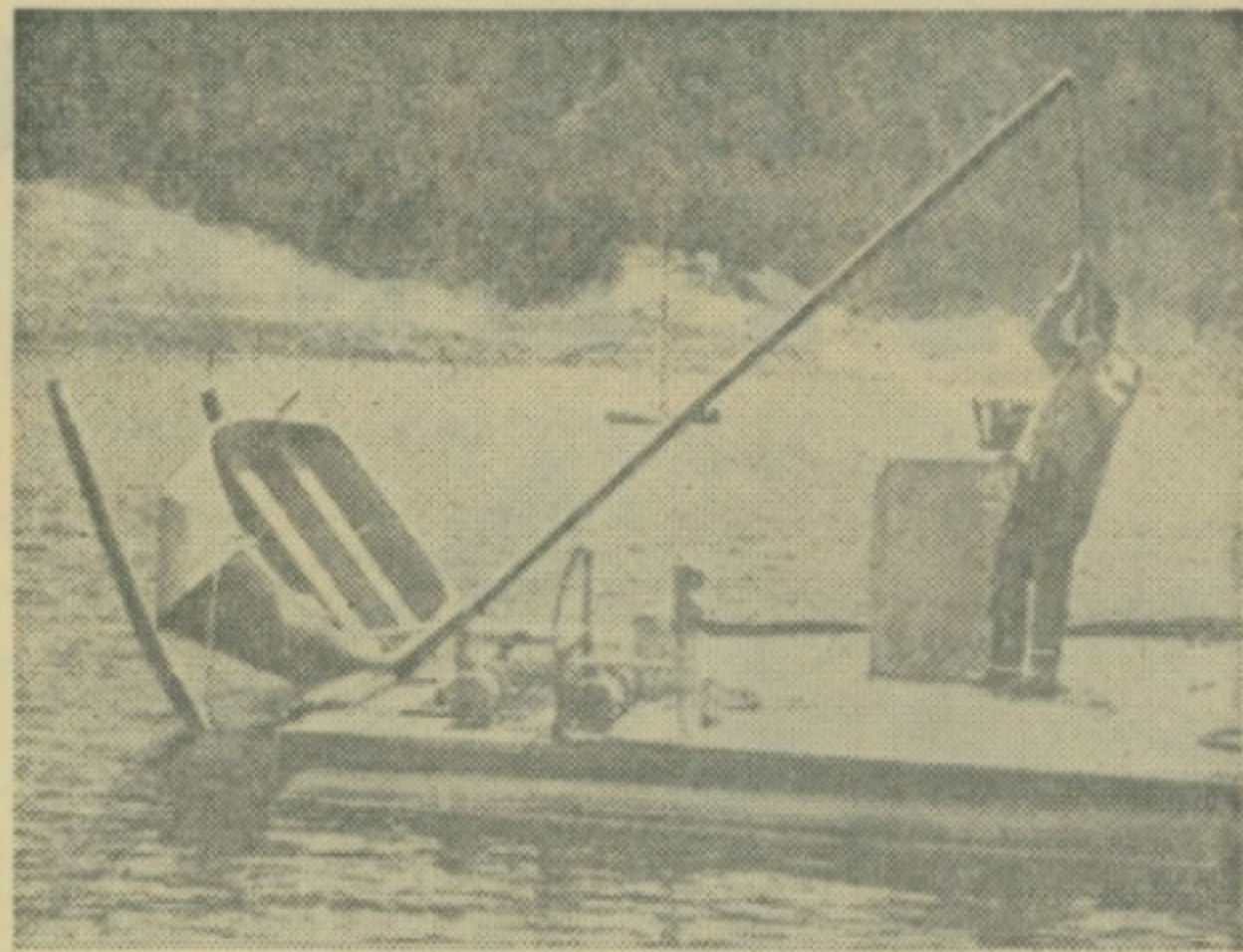
**ОВЕ НОВЕ ГОДИНЕ СВАКОМ СВОМ РОЂАКУ ПОКЛОНИ СЕ ПО ЈЕДАН СВОЈ ПРОНАЛАЗАК!**

**ОДИГРАЈУ УЛОГ ДЕДА МРАЗА... ХА! СИГНАЛ НА МОЈ КОСМОСКОПУ!**  
 3333Т

**ПРОФЕСОР СТАЈА ПАТКА ПРИМИО ЈЕ НА СВОМ КОСМОСКУ ПОРУКУ ВИЛА...**  
 ГДЕ! НЕКЕ СТАРИНСКЕ ГОСПЕ, НЕ ЗНАНО ГДЕ И КАДА, У НЕКАКВОЈ СУ НЕЗГОДИ!

**ДАЛИ, ГОСПЕ ДРАГЕ, ЗАР НЕ МОЖЕТЕ ДА ПРИЧЕКАТЕ ДА ПРОЈЕ НОВА ГОДИНА? ШТА? ШТА ТО РЕКОСТЕ?**

**ОХ, ЖАЛОСТИ! УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА ОПЕТ СПАВА!**



## ДУГАЧКА ПОЛУГА УВЕК КОРИСТИ

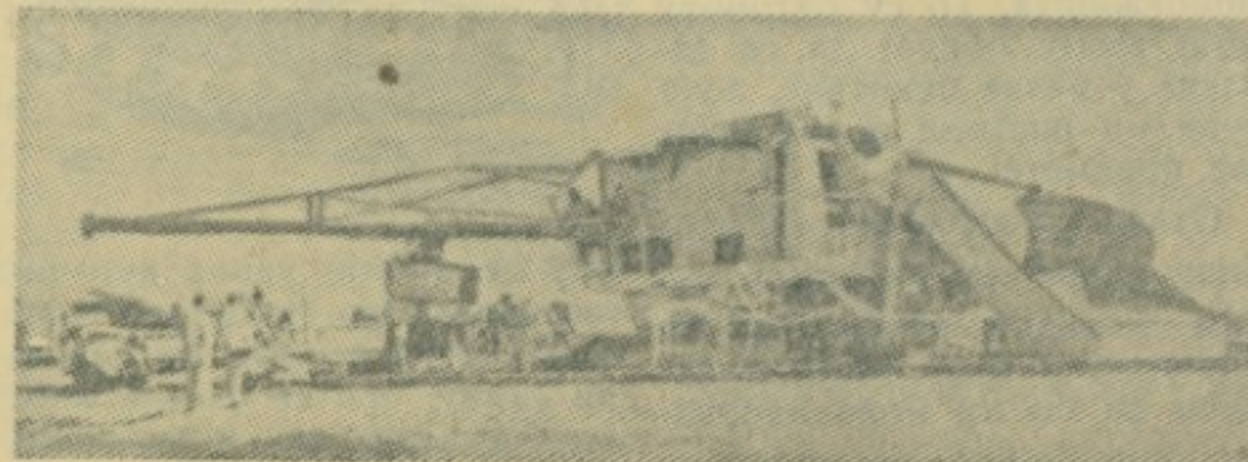
Полугом у облику слова **L** тине педесет килограма на може лако човек да извуче славу ради чишћења, бојења чамац тежак преко две стотине или какве мање оправке.

## ДА ДЕТЕТУ НЕ БУДЕ ДОСАДНО



За време дугог путовања аутомобилом дете обично постане немирно. Али ако седи крај прозора и посматра кроз њега може се заинтересовати и смирити. Зато се у Америци праве покретна и лака седишта за која се дете причврсти појасом који га обезбеђује да не удари главом при наглом кочењу.

## ЈОШ БРЖА ИЗГРАДЊА ДРУМОВА



За један дан нова машина бетонира 800 метара друма широког 7,2 метра слојем од 22 см. Она меша за 40% више бетона него досад највеће машине за изградњу друмова. Електричне контроле олакшавају рад овом машином.

## НЕ МОЖЕ СВЕ

Стручњаци тврде да човек мозак има 10.000 пута већу способност памћења од наших електронских мозгова, али зато ове машине раде 10.000 пута брже.

Ван граница Србије било је неколико наших ђачких дружина, готово при свим универзитетима под Аустро-Угарском. Најстарија је била она у Грацу, основана 1829. године.

У Сегедину је постојало ђачко удружење од 1835, коме је Јован Суботић упутио поздрав у „Лири“ штампаној у Пешти 1837. Баца београдског Лицеја основали су 1846. дружину младежи којој је био циљ литерарно образовање.

Одабрани састави објављени су доцније у засебној књизи под називом „Невен слога“ штампаној у Карловцима у 1500 примерака, јер у Београду није могла „због ове јако постојећег узалдења слога боде печатње“. За препис рукописа одабраних за штампу Јован Илић, песник, добио је награду од четири талара (20 динара у злату).

Стварањем Уједињене омладине (1866) настао је нов покрет за организовање не само универзитетске него и гимназијске омладине. Прва ђачка дружина, у VI разреду, по никла је у крагујевачкој гимназији. Светозар Марковић са Савом Грујићем и Димитријем Ђурићем основао је у Петрограду 1867. „Српску Општину“.

Још пре овог општег покрета постојала је у Пешти дружина „Преодница“ основана на иницијативу Матице Српске 1861. са циљем да се омладина уопште књижевно образује, а нарочито да се упозна са нашом књижевношћу и вежба у српском језику. Под истим именом „Преодница“ излазило је и часопис у коме су објављивани: лирски, драмски, научни, припо-

# »Преодница« — »Зора« — »Нада«

ведачки и преведени радови. Критиком се бавио Коста Руварац. У овом покрету је био и Лаза Костић, који је ту први пут објавио „Максима Црнојевића“. Друштво је било активно све до 1871, а укинуто је сасвим 1876. одлуком мађарске владе.

Од свих омладинских друштава ван Србије најдуже се одржала „Зора“ у Бечу која је основана 11. децембра 1863. Име је добила по предлогу Лазе Станојевића „јер зора природе води за собом бели дан“. На састанцима су у почетку читани оригинални и преведени радови. Политиком се није бавило, али се већ 1866. јавно покренуло за сарадњу са свим омладинским организацијама ван Беча.

Од 1873—1888. настао је период реалних тенденција и осећања. То је било бурно раздобље: устанак у Херцеговини, српско-турски рат (1876—1878), Берлински конгрес, борба за аутономију у Угарској, зајечарска буна и српско-бугарски рат. Студентско-социјалисти увели су у друштво више борбе, живота и жеље за рад. Лаза Нанчић спремао је предавање „Шта хоће социјална демократија“.

„Зора“ је често давала разне приредбе — једну је одржала у корист незбринуте деце Ђуре Јакшића. О стогодишњици рођења Вука Караџића 1887. гудило се и певало уз гусле. Поводом двадесетогодишњице оснивања (1883) Ваџић је певао „Зорину“ химну „Боже братинства, љу-

бави, слоге“ на чије стихове је дао композицију Даворин Јенко.

„Побратимство“ је основано 1867. у Београду као наследник друштва „Србадија“ које је годину дана раније успешно радило, али су му састанци забрањени у згради Велике школе.

Друштво је издавало 1871. и свој часопис „Побратимство“ где су штампани махом преводи из природних наука: Човек и природа (превез Мих. Вујић). Часопис је под истим именом покренут поново 1881. као „месечни журнал за књижевност и науку“ и излазио целе године. У редакцијском одбору био је и Вожа Кнежевић доцније познати филозоф и мислилац. По трећи пут је покушано са „Побратимством“ 1892. где су се јављали доцнији књижевници: Милорад Митровић и Риста Одавић.

После тога се „Побратимство“ као удружење свих факултета, бавило општим питањима. Почетком овог века држани су врло бурни састанци. Социјалисти су били добро организовани са Трином Кацеровићем и Димитријем Туцовићем на челу. Воделе су се жучне дискусије о империјализму и доминацији страних сила на Балкану.

Поједини факултети су оснивали своја посебна удружења. Слушаоци историјско-филозошког одсека имали су дружину „Даничић“ која је основана још осамдесетих година прошлог века и радила до 1905. Иницијативом овог



удружења подигнут је споменик Ђури Даничићу на Калемегдану.

Студенти природно-математичког одсека основали су дружину „Панчић“. Правници су имали своје правничко друштво од 1890, а техничари своје (основано 1901) које је 1907—1908. бројало неких 114 чланова и добро радило на стручном образовању. Године 1884. основано је на универзитету академско певачко друштво „Обилић“.

Најстарија и најактивнија ђачка дружина у средњим школама била је „Нада“ у Првој београдској гимназији. Основана је 1877. У почетку дружина се бави искључиво природно-филозофским наукама, а нешто доцније се јављају прво са стиховима, а онда и са радовима у прози: Миленко Веснић, Бранислав Нушић и Милорад Митровић.

Као критичари и говорници истакли су се у периоду од 1879—1888. будући познати

јавни радници: Љуба Стојановић, Богдан Поповић, Сима Тројановић, Панта Туцаковић, Живојин Балугџић, Тјешимир Старчевић, Настас Петровић, Риста Одавић.

Почетком деведесетих година прошлог века у „Нади“ преовлађује песништво. Поред овога много су читани и препевани Хајмеа, Шилера, Мисеа и других страних песника.

Велимир Бајић и Дарко Рибникар јављају се приповеткама, Брана Петровић је још тада дао: О бесмртности душе и закону еволуције од Спенсера. Јован Скерлић: Пред зору, мисли и рефлексије о француском друштву пред револуцију и о њеним узроцима. Будући хемичар Миливоје Лозанић „О атома и молекулама“. У последњем периоду (1897—1905) као гимназиста јавља се Петар Кочић са песмама о слободи. И остале београдске гимназије имале су своје дружине, али оне су биле мање активне.

У унутрашњости Србије најстарији је, од 1867. „Подмладак“ у Крушевцу. У нишкој гимназији дуго се одржала дружина „Његош“ основана 1887, а у Зајечару „Напредак“ (1889) Васа Пелагић основао је на Цетињу омладинску дружину „Црногорски борац“. Ван Србије било је још активних организација по средњим и стручним школама, а нарочито у учитељским које су предњачиле по напредним идејама.

# БЕЛМОНДО



мјудо признаје да је учио до душе бокс, али да га се заситио већ у 16 година, док биографи наводе да је тек са 17 почео да га вежба. Као прве његове успехе на париским позорницама помињу филмове „Оскар“ и „Трезор перти“ два комада у којима га је запазила критика, а не кажу да је у почетку своје каријере играо „неме улоге“ тј. само стирало и то прво поред Жана Марса као слуга у Шоовом комаду „Цезар и Клеопатра“. Биографи би желели да прећуте и мале и незнатне, као и незапажене улоге у разним другим филмовима. Много би им милије било да је филм „До последњег даха“ био Белмондов деби на платну. Јер кад је Белмондо блеснуо изненада на екранима, публика није могла себи да опрости што тог занимљивог младича са боксерским носем није раније запазила.

А баш око тог његовог носа се испредају разне приче.

Најлепша је свакако ова: „Белмондо стоји на рингу. Усред борбе угледа једну љупку девојку у публици. Загледа се у њу и насмеши, а партнер му у том часу разбије нос. Белмондо је тада изгубио меч и — лепоту свог носа. Девојку је срео после извесног времена и пребацио јој да је крива за његов малер. Дошло је до распре, свађе и измирења, а цеда се историја завршила пред матичарем“.

Толико о причи, а како је у ствари Белмондо дошао до свог улубљеног носа не зна се тачно. У филму „Анђео“ имао је сасвим прави нос. Међутим, за филм „До последњег даха“ маскер му је парфинским инјекцијама направио грубљи нос, јер је тиме хтео да подвуче боксерски тип Белмонда. Многи сматрају да је баш тај нос један од главних разлога његове славе.

Што се тиче његове жене која је данас његов главни менаџер, зна се да је освајала филмску каријеру да би помогла своме мужу и просветила се својим двома ћеркама. Дакле, много је вероватније да ју је срео у глумачкој школи но на рингу.

## КАЗНА ЗА ЛУКСУЗ



У Дубровнику је у 13. веку владао велики луксуз и расипање нарочито за време свадби. Због тога су Дубровчани 1235. године издали закон којим се претерано трошење за време свадби забрањује.

На основу овог закона мизантропички није смео да буде већи од 200 перпера, док је за накит млада могла да потроши само 10 форинти. За само венчање млада је могла да обуче горњу хаљину од скерлета опшивену кожицом од куне, и да стави огртач од чисте свиле, док су сукња и појас могли да буду од свиле али опшивени зечјом кожом. У таквом оделу млада је остала 8 дана после свадбе која је смела да се слави

само један дан, то јест само дан венчања. Казне за оне који се огреше о ова правила биле су врло строге.

Био једном... тако почињу све бајке, па и каријера Жан Пол Белмонда која подсећа на то. За то починио: био једном један велики француски „стар“ по имену Анри Видал. Играо је у филму „Анђео на земљи“ са познатом глумицом Роми Шнајдер. Овај филм, о чијем су успеху сањали продуценти — пропао је и поред два позната имена у насловним улогама.

Међу осталим глумцима у том филму био је и један младић, скроман, стидљив, ненаметљив... један од стотина који врве по филмским атељенима и никад не постижу ништа.

Тај просечни „тип“ се звао Жан Пол Белмондо. Његови биографи прећуткују да је да наши Белмондо, који поред Брижит Бардо спада у највеће експорт-артикле француске кинематографије, играо потпуно малу и споредну улогу не само у „Анђелу“ него и у још десетак филмова и да га нико није приметио. Тек филмом „До последњег даха“ Швајцарца Годара почиње његов успон.

Данашња биографија Белмонда (он је тако познат да више нико не помиње његова имена Жал Пол) изгледа отприлике овако:

„Белмондо је син познатог француског вајара. Родио се 19. априла 1933. у Паризу. Са 17 година побегао је од куће, јер је желео да постане или боксер или гдумац. Пошто није могао да се одреди, почео је да учи и једно и друго. Најзад се одрекао бокса да би се посветио учењу глуме код познатог Пјера Дикса, који је о њему имао одлично мишљење. Најзад долазе и прве улоге у филмовима „Буди лепа и ћути“ и „Варалице“. Нико није запazio симпатичног младог глумца, једино менаџер Шаброл који кад се главни глумац изненада разболео. Белмонду даје улогу у филму „До последњег даха“. Ускоро Белмондо не зна који ће филм пре да снима.

Ипак, та „модерна бајка“ изгледа мало дружије. Белмондо сам увек наглашава да је имао лепо детињство и да поштује оца. Наравно, занимљивије је кад биографи кажу: „Побегао је од куће“. Бел

## Како се узме

Један човек кренуо да посети свога брата. Пролазећи улицама свога града опази човека како мучки бије магарца. И поред тога, он никако није хтео да крене. Јасно се видело да батинама није могао ништа да постигне. Путнику се то није свидело и упита власника магарца:

— Зашто га тучете?  
— Хоћу да га натерам да крене — одговори овај.  
— Ви немате права да толико мучите јадну животињу — рече му путник.

## Река без слива

Вода са Триглавског ледника слива се у крајеве једне од најдубљих провалија на свету, понире до око 1.200 — 1.400 метара. После тога се појављује на повр-

— Како да немам — зачуди се бездушни човек — па овај магарца је мој и ја са оним што мени припада могу да чиним шта хоћу.

Путник се мало замисли, и после краћег времена зграби свој штап па поче да удара бесомучно човека.

— Престаните, престаните — очајнички је викао човек — шта сам вам учинио да ово радите?

— Ништа нисте учинили — иронично одговори путник — али ово је мој штап и ја са оним што је моје могу да чиним шта хоћу.

шини земље или у правцу ка Сави или ка Сочи. За сада се не зна да ли ова вода припада сливу Црног или Јадранског мора.

# ЈАДРАНИЦИ

ПО РОМАНУ ВИКТОРА ИГОА



СВАКОГ ДАНА, ПО НЕКАД И ПО ДВА ПУТА, ДОЛАЗИ ЈЕ ЈЕДАН СЕД ЧОВЕК ДА СЕ РАСПИТА О МАРИЈУСОВОМ СТАЊУ.



УРА! СПАСЕН ЈЕ! СПАСЕН ЈЕ МОЈ ДЕЧАК! ХВАЛА, ДОКТОРЕ!

СПАСЕН ЈЕ!

НАЈЗАД, 7. СЕПТЕМБРА, ЧЕТИРИ МЕСЕЦА ПОСЛЕ ОНЕ НОКИ КАД СУ МАРИЈУСА ДОНЕЛИ У КУКУ ЊЕГОВОГ ДЕДЕ, ЛЕКАР ЈЕ ИЗЈАВИО ДА ЈЕ БОЛЕСНИК ВАН ОПАСНОСТИ.



ОТКАД ЈЕ ГРОЗНИЦА ПРЕСТАЛА ДА ГА МУЧИ, МАРИЈУСА ЈЕ МИСЛИО САМО НА ЈЕДНО: НА КОЗЕТУ. ОВЕ ОСТАЛО БИЛО ЈЕ У МАТИ! НИЈЕ ЗНАО НИ КО ГА ЈЕ СПАСАО, НИ КАКО



ЗНАШ, МАЛИ МОЈ МАРИЈУСЕ, ДА БИ БОЛЕСНИК СТАО НА НОГЕ ТРЕБА МУ ЈЕДАН ДОБАР КОЗЕТ!

МОРАМ НЕШТО ДА ТИ КАЖЕМ! ХОЋУ ДА СЕ ЖЕНИМ!

ЈЕДНОГ ДАНА...



У РЕДУ! ДОБИЉЕШ ТУ ТВОЈУ ЛЕПУ ЦУРИЦУ! УМЕСТО ЊЕ СВАКОГ ДАНА ДОЛАЗИ ЈЕДАН СТАРИ ГОСПОДИН ДА СЕ РАСПИТА КАКО ТИ ЈЕ ОНА ЈЕ ДИВНА! ОНА ТЕ ОБОЖАВА... ДА СИ ТИ УМРО, УМРЛА БИ И ОНА И ЈА!



ГЛЕ! ОТКРАВИО СИ СЕ! РЕКАО СИ МИ ДЕДА! ТИ МЕ, ДАКЛЕ, БОЛИШ?

ДЕДА!

# КОЊ ПРОТИВ АВИОНА



Кендалу је одмах било јасно да је ситуација критична. Није био у питању само живот тренера већ и судбина свих њих. Коњ, скоро луд од страха могао је копитима погодити један од прозора или помоћна врата и створити рупу што би изазвало наглу декомпресију и учинило да авион експлодира као балон.

Налазили су се над океаном и никаквог изгледа за принудно слетање није било.

Боб Кендал се лагано усправи и покушавајући да сакрије узбуђење одлучно рече:

— Покушају да смирим коња.

Радио-телеграфиста и пилот упитно га погледаше а он им на брзину објасни да је детињство провео на једној фарми у Тексасу где је и рођен. Скоро све своје младе дане провео је са коњима.

Кендал је скинуо летачки комбинезон и само у кошуљи и панталонама стао пред врата иза којих се коњ и даље ритио. Уграбивши тренутак када је животиња била на другом крају Кендал брзим покретом отвори врата и уђе.

Прво је требало да се докопа онесвешћеног Енглеца. Коњ прво узмаче мало а онда се свом силином баци на њега. Вештим скоком авијатичар узмаче. Нашао се већ поред тренера који је лежао крај неких сандука. Зграбио је једном руком малог човека испод пазуха а другом откинуо завесицу са једног прозора, замахнуо њоме и бацно

је коњу у очи. За тренутак парализован овим коњ је само бесно фркнуо. То је било довољно да Кендал одвуче тренера до врата и некако га убади у кабину.

Удари копита о бокове авиона постајали су све јачи. Сваког секунда могло је доћи до катастрофе.

Кендал се одлучи и брзо још једном ускочи унутра. Коњ је морао осетити да га се он не плаши и да му не жели зло. Сакупивши храброст Кендал пође право ка њему. Животиња је стајала у једном углу и копала ногом бесно ржући. Речи су требале да умире коња и Кендал је нешто говорио. У тренутку када је испружио руку да ухвати улар, коњ се тргао, али доцкан — већ је био ухваћен. Кендал само осети како га трајај подиже у ваздух, а коленом страховито удари о неку ивицу — али улар није пуштао. Чим осети под ногама где он другом руком поче да милује њушку животиње. Коњ прво испод брњице покуша да га уједе, затим се бацакну а онда као да се смири.

Кендал је цело време мрмљао:

— Мирно... мирно... добри... мирно... тако!

Чак и на Кендалово запрешање коњ је стајао мирно иако је целим телом дрхтао. Пилот онда поче да га гура ка отвореном боксу и не верујући ни сам, успе готово без икаквог отпора да га смести међу дрвене летве а затвори резу.

Потпуно изнурен Кендал се скљока на седиште покушавајући да извуче из цела цигарету. Опасност је прошла исто онако брзо како је и наступила.



## «СПАРКИ» ЈЕ ЗАЋУТАО

Папагај «Спарки», познат широм читаве Велике Британије, угинуо је недавно. «Спарки» је био најговорљивија птица у Енглеској: умео је да «открешти» готово сваку децу песмицу од четири строфе коју би чуо и на једном конкурс који је расписивала британска радио-телевизија добио је прву награду победивши 3.000 других, својих конкурената. «Спарки» је за живота био телевизијска звезда и имао је у банци свој текући рачун. Када је «Спарки» угинуо, Бибиси му је по светио читаву једну емисију.

## ЗАНЕСЕНОСТ

Докле може да иде занесеност најлепше илуструје ова анегдота о немачком филозофу Емануелу Канту. Кант једног дана реши да се ожени и пође по своју изабраницу. Али, на његово велико разочарање, она је била напустила град пре свега — 20 година.

Авион се налазио изнад океана када се један од три тркачка коња у њему узнемирио и стао да удара о бокове апарата. Тренер није успео да га умири. Да ли ће то поћи за руком другом пилоту?

Овога пута товар су била три коња која је власник из Шкотске слао на трке у Кентакију. На пропратном листу стајала је сума од неколико стотина хиљада долара као вредност ових чистокрвних грла.

Уложено је много пажње да коњи што удобније прелете Атлантик: изабрана је ова брза, модерна машина у којој се стално одржава нормални притисак тако да су животиње могле слободно да дишу. У трупу авиона начињени су специјални уски боксови у којима су коњи морали да стоје мирно иако им та пацирана преграда нису дозвољавале да се озледе ако се узнемире. Као њихова пратња путовао је и омалени, седи тренер Хендерсон. Био је то ћутљив човечуљак који је плануо само када је командант, према прописима, захтевао да се пре полетања коњима у води да средство за умирење, потпуно безопасно, које би их мало успавало. Био је одлучно против тога да се ма шта да његовим коњима који су већ идуће недеље имали да учествују у једној великој трци.

Пошто је отлио свој део кафе Бекер нареди радио-телеграфисти да обавести њујоршки аеродром да је због нагомиланања облака узео већу висину и да је летење до овог тренутка прошло без икаквих сметњи. А онда окренувши се ка задњем делу кабине поглед му се срте са хладним плавим очима Хендерсоновим који се пробудио из дремежа услед љуњања.

У том тренутку из трупа авиона се зачуо прво један јак удар а одмах затим још неколико слабијих. Пилот погледа на табу са инструментима и виде да је све у реду. Тренер, уплашен за своје коње, скочио је са седишта и пошао ка вратима која су одвајала кабину од трупа авиона где су биле животиње. Бекер га је видео како неколико тренутака стоји испред окна кроз које се могла видети слабо осветљена унутрашњост. Очигледно незадовољан оним што је видео Хендерсон се изгубио иза врата.

Како то није било први пут да обилази коње Бекер више није обраћао пажњу. Али после пет минута одједном се оданде зачуо прави лом.

Други пилот Боб Кендал скочио је и у три корака нашао се код окна где је мало пре стајао Енглец. Већ летиичан поглед му је казао шта се тамо догађа. Тренер је лежао у једном углу сав обливен крвљу, не дајући знаке живота. Један бокс је био отворен и један од коња, из безумљен од страха, трчао је горе доле по одељењу за животиње бесно ржући и, ударајући својим гломазним телом о зидове авиона, претио

да здружи онесвешћеног тренера. Вероватно, када је Енглец отворио бокс да би боље погледао коња, овај га је и иначе уплашен од љуњања оборно и ослободио се из свог уског затвора.



## НЕОБИЧАН ФЕНОМЕН

Под Бевковим врхом у Церкљанској долини у околини Идрије, налази се извор «Загањалка» из кога сваких седам минута вода пре стаје да тече, а затим се поново појављује као јачи поточић.

## ГРАД МУЗИКЕ

У готово свакој другој кући у Крању постоји клавир, а у свакој виолина. У овом граду још у XVI веку постојала је прва музичка школа за певаче, који су образовали хорова и тако наступали на концертима.



## СИРИЈУС — НАЈЈАЧА СИЈАЛИЦА НА СВЕТУ

У павиљону „Машиноградње“ у Москви постављена је диновска сијалица чија се светлост мало разликује од сунчеве. Сијалица на бази ксенона названа је „Сиријус“ и представља најјачу сијалицу на свету — у стању је да осветли површину од 100 хектара, односно даје светлости колико и 25.000 сијалица од 50 вати. Лампа „Сиријус“ служи као експеримент који ће решити нов начин осветљавања у Москви. У блиској будућности можда ће се поставити овакве сијалице на 200 до 300 метара висине и одаће бацати светлост по улицама и трговима.

### ПОВЕЋАН ПРОСТОР ЗА ПРТЉАГ

На сајму у Диселдорфу приказан је овај део за пртљаг од пластичне масе који се може причврстити на кров Фолксвагена. Овим се знатно повећава простор за ношење потребних ствари.



## Не постоје два иста ува

Кад су прсти оштећени оне котинама — тврди шериф Јанарели из Калифорније, могу одлично за идентификовање да послуже уши. Снимивши више стотина ушних шкољки он је пронашао да ни два уха на глави једног човека нису једнака. Чак и потпуно иста близина — разликују се по ушима. Основне црте уха остају у току целог живота.

## МОСТ — ЦЕВ

На подручју префектуре Јаманаси у Јапану, преко планинске клисуре изграђен је пешачки мост у облику цеви са пречником од три метра. Овакав мост поред тога што је јединствен у свету јавности је од обичних и брже је подигнуто ико је дуг 80 метара — за свега четири месеца.

### Десет вагона у ваздуху

У једном од Глазговских бродоградилшта подигнуто је диновски кран за изградњу бродова. Овај покретни цин са 32 точка може одједном да подигне сто тона на висину од 37 метара.

### Сајам за поклоне

У Блекпулу у Великој Британији приређен је јединствени међународни сајам. Око хиљаду произвођача изложиће најразноврсније артикле који могу да послуже као поклон. Развој туризма последњих година нагло је повећао потрошњу разних „успомена“ тако да ће ова „смотра“ корисно послужити и трговини овим предметима а и самим туристима.

### Качкет против повреда

Доктор Керс из Лондона предлаже да сви пешаци у Енглеској обавезно носе специјалне заштитне качкете. Статистика показује да приликом саобраћајних несрећа пешацима најчешће страдају главе.

### Тетовирање забрањено

У Сједињеним Државама је на иницијативу лекара донет закон којим се грађанима забрањује тетовирање. Утврђено је да тетовирање штетно делује на рад јетре.

### Семафори на железничким рампама?

У Западној Немачкој веома су честе саобраћајне несреће на железничким и друмским раскрсницама. Због тога су дирекције железница одлучиле да на рампама поставе семафоре. Чим би рампа почела да се спушта, аутоматски би одавала жуту светлост и опоменила возаче на опасност. Први овакви уређаји за безбеднији саобраћај на железничким прелазима су постављени у Франкфурту на Мајни, а ускоро ће и у другим крајевима Западне Немачке. Очекује се да ће ова опомена имати и очекивани ефекат.

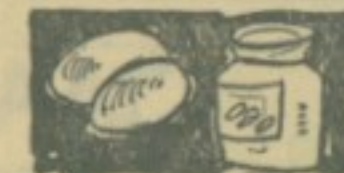
## Јесће ли век чим да...

... „клипспрингер“ или афричка дивокоза вероватно је рекордер у скоку увис за животиње. Једва тешка 10 килограма и нешто нижа



од метра она може да скочи увис и до седам метара без залета.

... дете које живи у Луксембургу најпре научи у породици да говори луксембуршки. До четвртог разреда у школи је званичан језик немачки, а онда почиње да учи француски. Затим обавезно мора да научи још један живи и један мртв језик. На крају студија обавезан је да зна пет језика од којих ниједан није његов матерњи.



... највећи произвођач јаја у праху су САД.

... совјетски археолози тврде да је пре 1500 или 2000. године постојао један велики логор под именом А Лима или Алма на месту где се данас налази Алма-Ата, престоница Казахстана. Досад се тврдило да је овај град основан тек пре нешто више од једног века.

... Кристифор Колумбо на свом првом истра-



живању стигао је само до Кубе 27. октобра 1493. године.

... приликом аустралијски јастреб воли велика јаја птице ему и дропље, које их полагају у малу већим удубљењима у земљи. Кад оглади он почне да лети сасвим ниско изнад птица које седе на јајима и кад се оне уплашени повуку он каменчићима гађа јаја, па затим само слети да испије њихову садржину.

... има непуних 60 година како су Французи почели да се баве скијањем. Прва трка одржана је 1907. године, ка да је уместо два шта-



па употребљаван само један који се заблао у снег као ослонац.

... Џон Штајнбек је шести амерички писац који је добио Нобелову награду за књижевност. Први је био Синклер Луис (1930), други Јуџин О'Нил (1936), трећа Перл Бак (1938), четврти Вилијам Фокнер (1949) и пети Ернест Хемингвеј (1954). Сваки Нобеловац прима као награду диплому, златну медаљу са ликом Алфреда Нобела и 257.210 шведских круна.

... Фуета је фигура у балету када се игра-



чица на прстима једне ноге стално окреће а другу избацује на страну лаким кружним покретом.

## После осамнаест година

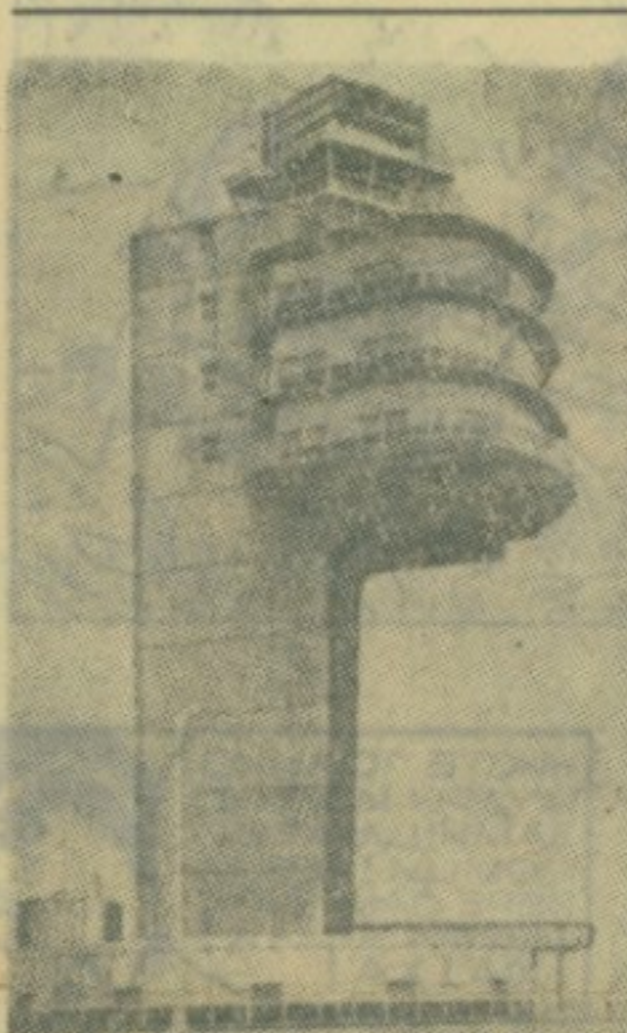
После осамнаестогодишње паузе недавно је почело опет у гостионицама градова у долини Валис у Швајцарској, да се точи пиво и недељом. Скоро две деценије пиво у јавним локалитетима недељом није могло да се добије.

## МЛЕКО СА АЛКОХОЛОМ

У ферментисаном млеку углавном нема алкохола, али га у неким случајевима има — у кумусу. Кумус је кобиње млеко прерађено алкохолно-киселим врењем. Због тога садржи мало алкохола — 0,2%. Ово млеко праве на нарочити начин монголска племена. Сличан кумусу је кефир, млеко које добијено на специјалан начин — неким алкохолним врењем (као неко млечно вино) од кобињег или крављег млека. Кефир пију становници Кавказа и источног Балкана.

Ферментација млека била је уобичајена међу номадским племенима Западне и Централне Азије, у једном делу Африке, Источној Европи, Јуж-

ној Америци и Скандинавији. Због извесне дозе алкохола придавала му се медицинска важност.



### ВИСЕЋИ ТОРАЊ

Подизање контролног торња високог као кућа од 13 спратова на њујоршком аеродрому коштало је 1,750.000 долара. У њему се налазе електронски уређаји у вредности милион динара. Са три платформе које се налазе на 20 метара висине виде се до бро стазе за слетање.

### ГЛЕДАЈ И СЛУШАЈ

Посетиоци уметничке галерије у британском граду Манчестру приликом разгледања уметничких слика могу да слушају и објашњења о њима преко малих ручних пријемника. Британска галерија је први музеј у којој се посетиоци снабдевају минијатурним апаратима „гледај и слушај“. Свака сала ове уметничке галерије има свој одашњач са магнетофоном на чијој је траци снимљено објашњење о изложеним уметничким делима.

## УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) мала уличица пролазна штампе и дувања; 6) словеначки књижевник („Мартин Крапан“); 8) музичка нота; 9) сужање; 11) игра изразним покретима без речи; 14) мера за површину; 15) предлог; 16) першун; 17) река на Криму; 19) предлог; 20) два иста самогласника; 21) река у Аустрији; 22) хемијски знак за антимион; 23) врста рибе; 25) један зачин; 26) прилог; 27) слово латинице; 29) име и презиме француског књижевника добитника Нобелове награде; 32) град у Француској; 33) врста тканине; 34) журналист; 37) возач аутомобила.



Усправно: 1) град у Немачкој; 2) име француског филмског глумца и певача шансона; 3) мешавина двеју течности кроз пропустљиву отину; 4) два слова; 8) проналазач радијума; 6) река у Француској; 7) парче; 8) бања у Белгији; 10) савремена америчка књижевница („Кинеска трилогија“); 12) личност из приповетке Ђ. Јакшића; 13) свежа; 18) наша река; 19) лична заменица; 21) место у Срему; 22) град у Грчкој; 23) град у Велсу; 24) не-

опокојство; 25) часовник; 26) дршка на виолини; 28) град у Француској; 30) женски украс; 31) општинско подручје; 35) домаћа животиња; 36) негација.

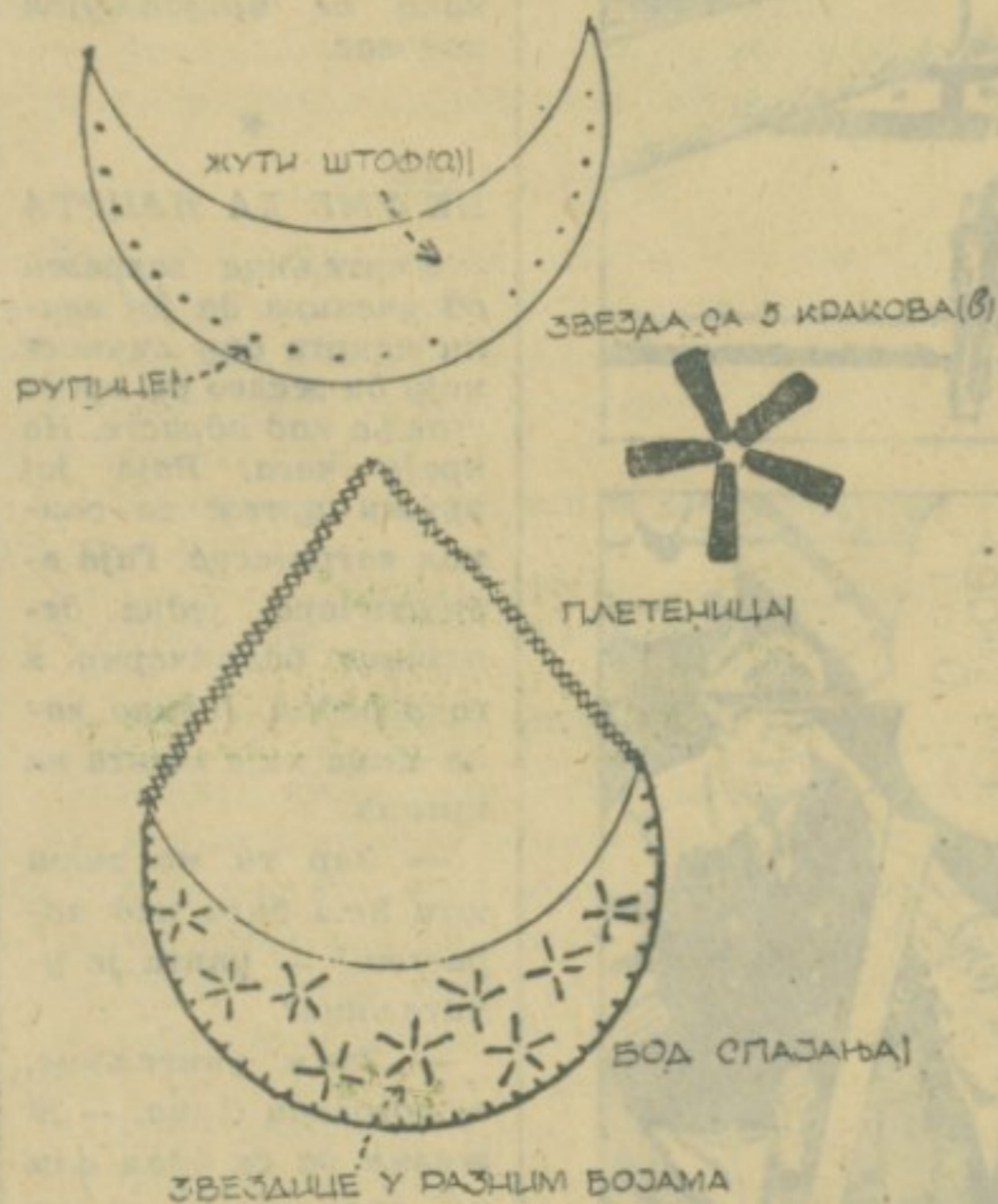
### РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) сто; 4) Арп; 7) Гватемала; 10) рак; 11) сав; 12) лд; 13) соб; 15) те; 16) обоа; 18) алат; 20) ако; 21) реп; 22) онике; 25) Ена; 27) ски; 29) вук; 31) Костарика; 34) ра; 35) оро; 36) Ур; 37) аков; 39) воља; 41) дан; 42) мат.

Усправно: 1) „Свадба“; 2) так; 3) От; 4) ам; 5) Рас; 6) платан; 7) грло; 8) Еро; 9) авет; 13) саоне; 14) барка; 17) око; 19) дес; 23) инвар; 24) шкољка; 26) Вакуља; 27) Скрад; 28) Ис; 29) ви; 30) карат; 32) тов; 33) ров; 38) он; 40) ом.

## НАПРАВИ САМ

### ЗА НОВОГОДИШЊЕ ЧЕСТИТКЕ



Приближава се Нова година а са њом и примање већег броја честитки. Поставља се питање где сместити све те лепе честитке, које свима причњавају толико радости. Предлажемо вам да сами направите од картона и рафије у боји која одговара нашој соби неку врсту „корпице“ коју можете обесити о зид.

Потребни су вам осим дебљег картона, парче што-

фа, струкови рафије и шило, игла, маказе и лепак, најбоље „око“.

По столу распорите струкове рафије, а од картона изрежите два дела у облику полумесеца (слика а). Да би вам лепши испали, нацртајте два круга са пречником од 25 см.

Један од два полумесеца обавијте жутим штофом или сомотом, чији ћете шнит обележити белом кредом према нацрту, остављајући по један сантиметар више свуда уоколо да бисте приликом монтаже могли да га подвижете и облепите.

Затим опет белом кредом по штофу нацртајте без икакве симетрије звездице са пет кракова (слика б) и увуците у дебљу иглу струк црвене рафије; извезите прву звездицу. А онда, ако имате више струкова разних боја по вољи декоришите целу површину. Штоф ставите на картон али га наравно, претходно намажите тањим слојем лепка и добро притисните да се осуши. Од остатка рафије начините плетеницу дугачку 30 см.

Ставите један на други оба картона и шилом начините рупице широке по један и по милиметар. Између картона увуците један крај плетенице и вежите је на почетку да рафијом правите „опшилинг“ или само коси бод кроз рупице да бисте саставили два картона. Пре него завршите увуците и други крај плетенице и завршите рад, па га окачите о зид.

### НАМАГНЕТИСАНИ

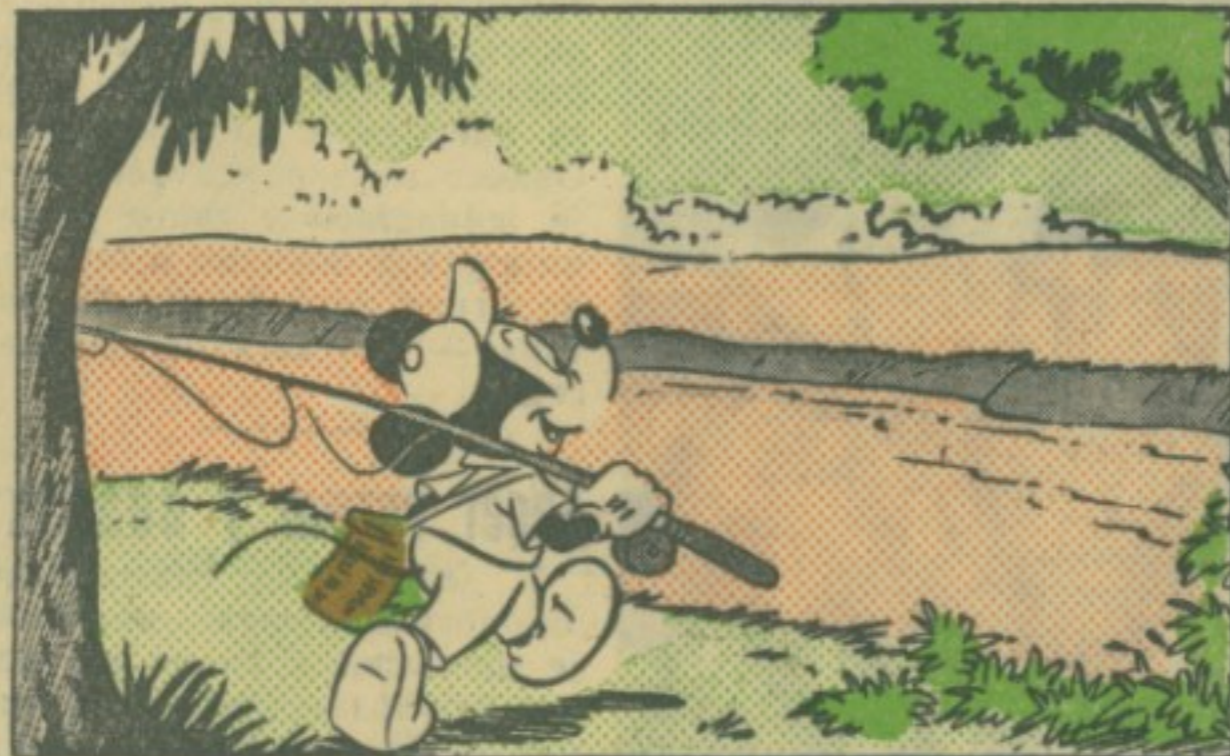


Од малих аутомобила од пластичне масе који се не могу навити и покрећу се само када их гурнете, без икаквог труда и готово без икаквог материјала можете начинити „најмодернија“ возила која се, на изглед бар, сама крећу. Аутостраду треба начинити од комада не много дебелог картона. Њу ћете, као што се види на слици, одићи од стола помоћу неколико дебелих књига.

Као гаража може вам послужити готово свака кутија.

На аутомобилчић од пластичне масе, заправо за његово дво, залепите „окоом“ две обичне металне спајалнице за акта (слика а). Мали магнет — ако га немате међу својим стварицама — можете купити у свакој књижари или радњи са играчкама. Померајући магнет испод „аутостраде“ учинићете да се за њим креће и ваш аутомобил.

А  
У  
Т  
О



**ЛОТ ЛОТ**



**Ква-Ква!**

Увећује Паја Патак

**НАЈЗАД УСПЕО**

— Надам се да ћете знати да цените част коју сам вам указао примајући вас, млади човече, — каже директор једног осигуравајућег друштва Шилџа, који је дошао да се пријави за чиновника. — Знате ли да сам данас одбио да примим седморицу ваших конкурентата.

— Знам — одговори мирно Шилџа, — данас ми је ово већ осми пут како се пријављујем код вас.

\*

**НЕ УМЕ ДА НАЦРТА**

Учитељица затражи од ученика да јој сваки нацрта ову личност коју би желео да представља кад одрасте. На крају часа, Раја јој пружи цртеже са сликом ватрогасца, Гаја авијатичара, једна девојчица болничарку и тако редом. Једино мала Цица није ништа нацртала.

— Зар ти не знаш шта ћеш бити кад порастеш? — упита је учитељица?

— Знам, учитељице, — одговори Цица, — ја желим да се удам али не знам како се то црта!